EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 9. 10. 2024
COM(2024) 451 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o prvom pravidelnom preskúmaní fungovania rozhodnutia o primeranosti týkajúceho sa rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA

1. PRVÉ PRAVIDELNÉ PRESKÚMANIE – SÚVISLOSTI, PRÍPRAVA A POSTUP

Komisia vo svojom rozhodnutí z 10. júla 2023 (ďalej len „rozhodnutie o primeranosti“) dospela k záveru, že rámec pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA poskytuje primeranú úroveň ochrany osobných údajov prenášaných z Európskej únie organizáciám v Spojených štátoch amerických[1]. V rozhodnutí o primeranosti sa vyžaduje, aby Komisia vykonávala pravidelné preskúmania, pričom prvé z nich by sa malo uskutočniť po jednom roku od dátumu oznámenia rozhodnutia o primeranosti členským štátom. Touto správou sa uzatvára toto prvé preskúmanie.

Ako sa vyžaduje v odôvodnení 211 rozhodnutia o primeranosti, toto prvé preskúmanie, ktoré sa uskutočnilo po prvom roku fungovania nového rámca, sa zameralo na overenie toho, či boli zavedené všetky prvky stanovené v rámci a či účinne fungujú. Preskúmanie sa týkalo všetkých aspektov fungovania rámca, a to aj vzhľadom na právny vývoj zaznamenaný od prijatia rozhodnutia o primeranosti.

V rámci prípravy na preskúmanie Komisia zhromaždila informácie od príslušných zainteresovaných strán, najmä od mimovládnych organizácií s odbornými znalosťami v oblasti digitálnych práv a ochrany súkromia[2], organizácií, ktoré osvedčili svoje dodržiavanie zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, a to prostredníctvom ich obchodných združení[3], ako aj od orgánov USA zapojených do vykonávania rámca. Komisia okrem toho získala aj spätnú väzbu od širokej verejnosti prostredníctvom osobitnej výzvy na predkladanie podkladov na portáli Vyjadrite svoj názor[4].

Stretnutie zamerané na preskúmanie sa uskutočnilo vo Washingtone D.C. 18. a 19. júla 2024. Otvoril ho komisár EÚ pre spravodlivosť a spotrebiteľov Didier Reynders a ministerka obchodu USA Gina Raimondo.[5]

---

[1] Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2023/1795 z 10. júla 2023 podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o primeranej úrovni ochrany osobných údajov na základe rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA.

[2] Komisia zaslala deviatim mimovládnym organizáciám (Human Rights Watch, American Civil Liberties Union, Consumer Federation of America, Center for Digital Democracy, New America Open Technology Institute, Access Now, Electronic Frontier Foundation, Electronic Privacy Information Center, Center for Democracy and Technology) dotazník zameraný na relevantný vývoj právneho rámca USA, mechanizmy dohľadu a presadzovania práva a fungovanie mechanizmov nápravy. Útvary Komisie a zástupcovia Európskeho výboru pre ochranu údajov sa 9. júla 2024 s týmito mimovládnymi organizáciami stretli aj na online zasadnutí.

[3] Komisia zaslala deviatim obchodným združeniam (Software & Information Industry Association, U.S. Chamber of Commerce, Information Technology Industry Council, the Software Alliance, Centre for Information Policy Leadership, Interactive Advertising Bureau, United States Council for International Business, Computer and Communications Industry Association, Engine) dotazník zameraný na skúsenosti spoločností, ktoré osvedčili svoje dodržiavanie zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, najmä na proces osvedčovania, kroky prijaté na dosiahnutie súladu so zásadami rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, mechanizmy na vybavovanie žiadostí a sťažnosti fyzických osôb atď.

[4] Predložená spätná väzba je k dispozícii na tomto odkaze: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14379-EU-US-Data-Privacy-Framework-report-of-the-Commission-on-how-the-framework-is-functioning_sk.

[5] Stretnutie zamerané na preskúmanie sa venovalo rôznym témam, pričom každý osobitný bod programu sa začal krátkou prezentáciou príslušného orgánu USA, zástupcu alebo organizácie z EÚ, po ktorej nasledovala podrobná diskusia. Prvý deň sa rozoberali „obchodné aspekty“ rámca (t. j. uplatňovanie a presadzovanie požiadaviek vzťahujúcich sa na spoločnosti, ktoré osvedčili svoje dodržiavanie zásad rámca pre ochranu osobných údajov), zatiaľ čo počas druhého dňa sa diskutovalo o otázkach týkajúcich sa prístupu vlády k osobným údajom.

Na strane EÚ viedli preskúmanie zástupcovia Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre spravodlivosť a spotrebiteľov spolu s piatimi zástupcami rôznych vnútroštátnych orgánov pre ochranu osobných údajov, ktorých určil Európsky výbor pre ochranu údajov (ďalej len „EDPB“), a európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov[6]. Na strane USA sa zúčastnili zástupcovia ministerstva obchodu, ministerstva zahraničných vecí, Federálnej obchodnej komisie (ďalej len „komisia FTC“), ministerstva dopravy, Úradu riaditeľa národnej spravodajskej služby (Office of the Director of National Intelligence – ďalej len „úrad ODNI“), ministerstva spravodlivosti, generálneho inšpektora spravodajských služieb, ako aj členovia Rady pre dohľad nad ochranou súkromia a občianskych slobôd (Privacy and Civil Liberties Oversight Board – ďalej len „rada PCLOB“). Na relevantných stretnutiach týkajúcich sa preskúmania poskytli informácie aj zástupcovia organizácií ponúkajúcich nezávislé služby riešenia sporov a zástupcovia Amerického arbitrážneho združenia. K preskúmaniu prispeli aj prezentácie organizácií, ktoré osvedčili svoje dodržiavanie zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, o tom, ako spoločnosti plnia požiadavky tohto rámca.

Ďalšie východiská pre zistenia Komisie zahŕňali verejne dostupné materiály, napríklad rozhodnutia súdov, vykonávacie pravidlá a postupy príslušných orgánov USA, správy a štúdie mimovládnych organizácií, správy o transparentnosti vydané spoločnosťami, ktoré osvedčili svoje dodržiavanie zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, výročné správy nezávislých orgánov dohľadu, ako aj správy z médií.

2. ZISTENIA

2.1. Obchodné aspekty

2.1.1. Proces osvedčovania

Na to, aby mohla americká spoločnosť prijímať osobné údaje prenášané z EÚ na základe rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, sa vyžaduje, aby na ministerstve obchodu osvedčila a následne každoročne opätovne osvedčila, že dodržiava osobitné požiadavky na ochranu osobných údajov (ďalej len „zásady rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA“). V procese osvedčovania sa vyžaduje, aby spoločnosť podliehala vyšetrovacím právomociam a právomociam v oblasti presadzovania práva komisie FTC alebo ministerstva dopravy, verejne vyhlásila svoj záväzok dodržiavať zásady rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, zverejnila svoje podmienky ochrany súkromia a v plnej miere tieto požiadavky dodržiavala[7]. Ministerstvo obchodu pred dokončením osvedčovania overí, či spoločnosť splnila všetky požiadavky na osvedčovanie[8].

Na stretnutí zameranom na preskúmanie ministerstvo obchodu vysvetlilo, že v tomto prvom roku fungovania rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA sa dôraz kládol na zavedenie procesu osvedčovania vrátane vývoja špecializovaných IT nástrojov, aktualizácie postupov, spolupráce so spoločnosťami a vykonávania iných osvetových činností/činností na zvyšovanie informovanosti. K dátumu konania stretnutia zameraného na preskúmanie osvedčilo svoje dodržiavanie zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA 2800 spoločností. To znamená, že svoje dodržiavanie zásad rámca pre ochranu osobných údajov

[6] Zástupcovia Komisie a EDPB sa stretli 12. júna a 10. júla 2024, aby sa pripravili na preskúmanie, prediskutovali získané vstupy a určili, v prípade ktorých aspektov je potrebné získať dodatočné informácie a vysvetlenia.
[7] Oddiel I bod 2 prílohy I k rozhodnutiu o primeranosti.
[8] Príloha III k rozhodnutiu o primeranosti.

medzi EÚ a USA v prvom roku jeho fungovania osvedčilo viac spoločností, než to bolo v prípade predchádzajúceho štítu na ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA[9]. Podľa informácií, ktoré poskytlo ministerstvo obchodu, 70 % účastníkov tvoria MSP, pričom veľký počet spoločností zapojených do rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA (47 %) pôsobí v sektore informačných a komunikačných technológií (IKT). Okrem toho 60 % spoločností osvedčilo svoje dodržiavanie zásad výlučne v prípade iných údajov ako údajov o ľudských zdrojoch, 2,5 % spoločností osvedčilo svoje dodržiavanie zásad výlučne v prípade údajov o ľudských zdrojoch a 37,5 % osvedčilo svoje dodržiavanie zásad v prípade údajov o ľudských zdrojoch aj iných údajov ako údajov o ľudských zdrojoch.

Ministerstvo obchodu prijalo potrebné postupy na vybavovanie žiadostí predložených spoločnosťami. Spoločnosti musia svoje žiadosti o osvedčenie predložiť na webovom sídle ministerstva obchodu venovanom rámcu pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA (https://www.dataprivacyframework.gov/). Na webovom sídle sú k dispozícii informácie o spôsobe, ako sa možno zapojiť do rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA[10], a o povinnostiach spoločností podľa rámca[11]. Za všetky aspekty týkajúce sa riadenia a správy rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA vrátane procesu osvedčovania a monitorovania dodržiavania zásad zodpovedá osobitný tím ministerstva obchodu, ktorý podlieha osobitnému riaditeľovi pre rámec pre ochranu osobných údajov. Každá žiadosť sa pridelí konkrétnemu zamestnancovi, ktorý má príslušnú spoločnosť na starosti počas celého procesu osvedčovania.

Na získanie osvedčenia podľa rámca spoločnosti predkladajú žiadosť spolu s návrhom podmienok ochrany súkromia. Ministerstvo obchodu overuje, či sú v súlade s príslušnými požiadavkami rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA. Ak chcú organizácie osvedčiť rôzne subjekty v rámci skupiny spoločností (napr. rôzne dcérske spoločnosti), ministerstvo obchodu požaduje a skúma buď jeden súbor komplexných podmienok ochrany súkromia, v ktorom sa jasne uvádzajú všetky subjekty, na ktoré sa majú podmienky vzťahovať, alebo samostatné súbory podmienok pre každý subjekt. Ministerstvo obchodu takisto v rámci nezávislého mechanizmu nápravy[12] uvedeného v žiadosti overuje, či sa v ňom organizácia skutočne zaregistrovala. V prípade spoločností, ktoré si vyberú výbor orgánu pre ochranu osobných údajov (napr. preto, že spracúvajú údaje o ľudských zdrojoch), ministerstvo obchodu overí, či spoločnosť zaplatila požadované poplatky za využívanie výboru. V prípade potreby ministerstvo obchodu takisto overí, či žiadateľ patrí do právomoci komisie FTC alebo ministerstva dopravy (a je preto oprávnený zapojiť sa do rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA).

Ak sú splnené všetky podmienky, ministerstvo obchodu informuje organizáciu, že môže na svojom webovom sídle zverejniť svoje podmienky ochrany súkromia s odkazom na rámec pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA. Keď sa podmienky ochrany súkromia zverejnia, ministerstvo obchodu potvrdí osvedčenie a zaradí spoločnosť do zoznamu zapojených organizácií na svojom webovom sídle. Na rámec pre ochranu osobných údajov medzi EÚ

[9] V rovnakom období malo svoje dodržiavanie zásad podľa štítu na ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA osvedčených 2 400 spoločností.

[10] https://www.dataprivacyframework.gov/program-articles/How-to-Join-the-Data-Privacy-Framework-(DPF)-Program-(part%E2 %80 %931).

[11] https://www.dataprivacyframework.gov/key-requirements.

[12] Mechanizmy riešenia sporov zo súkromného sektora, prostredníctvom ktorých sa vyšetrujú a urýchlene riešia sťažnosti a spory fyzických osôb bez toho, aby im vznikli akékoľvek náklady.

a USA sa možno odvolávať pri prijímaní osobných údajov z EÚ od dátumu, keď ministerstvo obchodu zaradí organizáciu do uvedeného zoznamu[13].

Ako bolo vysvetlené na stretnutí zameranom na preskúmanie, kontroly, ktoré doteraz vykonalo ministerstvo obchodu, viedli k zamietnutiu 33 žiadostí, pretože nespĺňali požiadavky rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA. Ministerstvo obchodu vo všeobecnosti spolupracuje s danou spoločnosťou na odstránení akýchkoľvek nedostatkov. Ak ministerstvo obchodu zistí akékoľvek nedostatky, informuje spoločnosť, že ich musí odstrániť a že ak neodpovie v stanovenej lehote alebo ak z iných dôvodov nedokončí proces samoosvedčenia v súlade s postupmi ministerstva obchodu, bude sa to považovať za upustenie od predloženia žiadosti. Ak sa proces prvého osvedčenia nedokončí v lehote 12 mesiacov, ministerstvo obchodu to považuje za upustenie od procesu.

Lehota na každoročný proces opätovného osvedčenia je pre každú spoločnosť uvedená v zozname zapojených organizácií. S cieľom pripomenúť spoločnostiam, že je potrebné požiadať o opätovné osvedčenie, ministerstvo obchodu vytvorilo systém zasielania pripomienok o tom, že platnosť osvedčenia čoskoro uplynie. Organizácie dostanú pripomienku mesiac pred uplynutím platnosti, potom dva týždne pred jej uplynutím a následne deň pred jej uplynutím. Organizácie, ktoré nechajú svoje osvedčenie prepadnúť, sa odstránia zo zoznamu zapojených organizácií. Ako sa uvádza v prílohe III k rozhodnutiu o primeranosti, ministerstvo obchodu má na svojom webovom sídle osobitnú časť so zoznamom organizácií z USA, ktoré už nie sú aktívnymi účastníkmi, s uvedením príslušných dôvodov (napr. prepadnutie osvedčenia alebo odstúpenie od rámca) vyradenia dotknutých spoločností zo zoznamu (ďalej len „zoznam neaktívnych spoločností“). Keď sa organizácie vyradia zo zoznamu zapojených organizácií z dôvodu prepadnutia ich osvedčenia, ministerstvo obchodu ich kontaktuje s cieľom potvrdiť, či chcú odstúpiť od rámca alebo plánujú dokončiť proces opätovného osvedčenia, a v prípade druhej možnosti s cieľom overiť, či v čase, keď bolo osvedčenie prepadnuté, uplatňovali zásady pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA na osobné údaje prijaté na základe rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, a s cieľom objasniť, aké kroky prijmú na odstránenie nevyriešených problémov, ktoré spôsobili oneskorenie procesu opätovného osvedčenia. Keď spoločnosti oznámia ministerstvu obchodu, že chcú odstúpiť od rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, ministerstvo obchodu od nich vyžaduje, aby potvrdili, či vrátia alebo vymažú údaje prijaté na základe rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, ponechajú si ich a budú na takéto údaje naďalej uplatňovať zásady rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA (čo musia každoročne potvrdiť) alebo si ich ponechajú a zavedú inú ochranu (napríklad štandardné zmluvné doložky prijaté Európskou komisiou).

Zo spätnej väzby získanej od obchodných združení a spoločností vyplýva, že spoločnosti, ktoré osvedčili svoje dodržiavanie zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, podnikli niekoľko krokov na zabezpečenie dodržiavania týchto zásad. Napríklad s cieľom dodržiavať *zásadu nápravy, presadzovania a zodpovednosti* organizácie vykonali interné kontroly buď prostredníctvom samoposúdenia, alebo prostredníctvom externého posúdenia dodržiavania zásad. Dva nezávislé mechanizmy nápravy zo súkromného sektora, ktoré sa zúčastnili na stretnutí zameranom na preskúmanie, vysvetlili, že poskytujú aj externé posúdenie dodržiavania zásad, a to posúdením podmienok ochrany súkromia, a jeden nezávislý mechanizmus nápravy v rámci súkromného sektora vysvetlil, že poskytuje aj audity a náhodné

[13] Oddiel I ods. 3 prílohy I k rozhodnutiu o primeranosti.

kontroly, ktoré sa zameriavajú napr. na zásady *prístupu, možnosti voľby a následného prenosu*. Spoločnosti, ktoré osvedčili svoje dodržiavanie zásad, okrem toho vypracovali interné programy dodržiavania zásad a mechanizmy dohľadu, poskytli odbornú prípravu zamestnancom, zaviedli mechanizmy, ktoré fyzickým osobám umožňujú uplatňovať si práva, vykonali posúdenia vplyvu na súkromie a preskúmali existujúce zmluvy.

2.1.2. Monitorovanie dodržiavania zásad, nepravdivé tvrdenia o zapojení do rámca a presadzovanie dodržiavania zásad

Na základe rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA je ministerstvo obchodu zodpovedné za monitorovanie dodržiavania zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA prostredníctvom rôznych nástrojov vrátane kontrol *ex officio* (z vlastného podnetu), *ad hoc* kontrol na mieste a dotazníkov o dodržiavaní zásad. Zahŕňa to vyhľadávanie a riešenie nepravdivých tvrdení o zapojení do rámca, napríklad prostredníctvom vyhľadávania na internete[14].

Pri monitorovaní dodržiavania zásad spoločnosťami zapojenými do rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA ministerstvo obchodu vychádzalo v uplynulom roku najmä z *ad hoc* vyhľadávania na webe a kontroly (sociálnych) médií. Ministerstvo obchodu oznámilo, že v tomto prvom roku nezistilo problémy s dodržiavaním zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA a komisii FTC ani ministerstvu dopravy nepostúpilo žiadne spoločnosti na účely prípadných opatrení na presadzovanie práva. Zriadilo aj osobitné kontaktné miesto na uľahčenie spolupráce s orgánmi pre ochranu osobných údajov a prijímanie sťažností fyzických osôb a podnetov od iných orgánov (napr. orgánov pre ochranu osobných údajov alebo komisie FTC). V uplynulom roku však neboli prijaté žiadne podnety ani sťažnosti. Zatiaľ čo prvý rok fungovania rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA bol zameraný na vytvorenie rámca a procesu osvedčovania, ministerstvo obchodu na stretnutí zameranom na preskúmanie vysvetlilo, že plánuje vykonávať kontroly dodržiavania zásad automatizovanými prostriedkami s cieľom vykonávať ich systematickejšie a v súčasnosti na to vyvíja potrebné IT nástroje.

Komisia berie na vedomie, že ministerstvo obchodu muselo v tomto prvom roku zamerať svoje úsilie na vytvorenie rámca a procesu osvedčovania. Je dôležité, aby v ďalšom období ministerstvo obchodu zintenzívnilo monitorovanie a kontrolu dodržiavania zásad, čo je potrebné na zabezpečenie toho, aby úroveň dodržiavania rámca bola stále vysoká a aby sa odhaľovali prípady, ktoré si vyžadujú ďalšie opatrenia na presadzovanie ich dodržiavania, vrátane možných nepravdivých tvrdení o zapojení spoločností. V tejto súvislosti Komisia víta skutočnosť, že ministerstvo obchodu potvrdilo svoj zámer vyvinúť a používať (automatizované) nástroje na účinnejšiu a systematickejšiu identifikáciu problémov týkajúcich sa dodržiavania zásad a nepravdivých tvrdení, a zastáva názor, že by to malo byť súčasťou širšieho úsilia o väčšie využívanie rôznych nástrojov, ktoré má k dispozícii (napr. kontroly na mieste, dotazníky na posúdenie dodržiavania zásad, žiadosti o informácie atď.), a to aj na

[14] Pozri prílohu III k rozhodnutiu o primeranosti. Nepravdivé tvrdenia môžu vzniknúť napríklad vtedy, keď spoločnosť tvrdí, že je zapojená do rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA a buď nikdy nezačala proces osvedčovania, alebo ho začala, ale nedokončila, prípadne nechala osvedčenie prepadnúť.

overenie súladu s osobitnými požiadavkami rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA[15].

Organizácie zapojené do rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA patria do právomoci komisie FTC alebo ministerstva dopravy. Ministerstvo dopravy počas stretnutia zameraného na preskúmanie potvrdilo, že má zavedené všetky postupy na prijímanie náležitých opatrení presadzovania práva. Ministerstvo takisto vysvetlilo, že len veľmi málo spoločností, ktoré patria do jeho právomoci, sa pripojilo k rámcu pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA (t. j. niekoľko predajcov leteniek, ale žiadne letecké spoločnosti). Komisia FTC potvrdila, že pri každom svojom vyšetrovaní týkajúcom sa ochrany súkromia systematicky kontroluje porušenia rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA. Komisia FTC zatiaľ nedostala žiadne podnety od iných orgánov. Bolo jej doručených niekoľko sťažností týkajúcich sa rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, hoci dve z nich sa týkali spoločností zaradených do „zoznamu neaktívnych spoločností“, dve sa týkali spoločností, ktoré neboli zapojené do tohto rámca, a jedna sa netýkala osobných údajov prenášaných z EÚ. Do vypracovania tejto správy komisia FTC nevydala rozhodnutia týkajúce sa presadzovania dodržiavania zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, hoci potvrdila, že niekoľko spoločností, ktoré osvedčili svoje dodržiavanie zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, je v súčasnosti predmetom vyšetrovania.

Komisia víta skutočnosť, že komisia FTC vo všetkých svojich vyšetrovaniach otázok ochrany súkromia systematicky kontroluje porušenia rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA. Keďže pokračujúca účinnosť rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA závisí od jeho dôsledného presadzovania, očakáva sa, že FTC bude naďalej vykonávať svoje vyšetrovacie právomoci v kontexte rámca, a to aj aktívnym vykonávaním kontrolných akcií zameraných na dodržiavanie osobitných požiadaviek rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA a/alebo na určité odvetvia.

2.1.3. Vybavovanie sťažností

Na základe rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA sa fyzickým osobám z EÚ v prípadoch nedodržiavania zásad rámca organizáciami, ktoré osvedčili ich dodržiavanie, poskytujú rôzne možnosti nápravy[16]. Zahŕňa to riešenie prostredníctvom priamej komunikácie s organizáciou zapojenou do rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, ktorá musí dotknutej fyzickej osobe poskytnúť odpoveď do 45 dní. Fyzické osoby môžu podať sťažnosť aj nezávislému mechanizmu nápravy určenému organizáciou, ktorý bude vyšetrovať a riešiť sťažnosti. V závislosti od okolností by to mohol byť buď orgán pre alternatívne riešenie sporov, alebo orgán pre ochranu osobných údajov[17]. Napokon v prípade, že sa sťažnosť fyzickej osoby uspokojivo nevyriešila žiadnymi inými dostupnými možnosťami dosiahnutia nápravy, fyzické osoby sa môžu dovolávať záväzného rozhodcovského konania pred výborom pre rámec pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA ako mechanizmom nápravy posledného stupňa.

[15] Napríklad pokiaľ ide o následné prenosy, využitím možnosti podľa zásady 3 písm. b) rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA požiadať o zhrnutie alebo reprezentatívnu kópiu príslušných ustanovení o ochrane súkromia obsiahnutých v zmluvách v prípade následných prenosov.

[16] Pozri oddiel 2.4 rozhodnutia o primeranosti.

[17] Organizácie zapojené do rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA majú povinnosť spolupracovať pri vyšetrovaní a riešení sťažnosti orgánom pre ochranu osobných údajov, buď ak sa týka spracúvania údajov o ľudských zdrojoch získaných v rámci pracovnoprávneho vzťahu, alebo ak sa príslušné organizácie dobrovoľne podrobili dohľadu orgánov pre ochranu osobných údajov.

2.1.3.1. Vybavovanie sťažností spoločnosťami

Z odpovedí obchodných združení a spoločností na dotazníky, ktoré zaslala Komisia, vyplýva, že spoločnosti, ktoré osvedčili svoje dodržiavanie zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, dostali od fyzických osôb len veľmi málo sťažností týkajúcich sa nedodržiavania zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, ak vôbec nejaké dostali. Spoločnosti zároveň zaviedli rôzne mechanizmy a nástroje, ktoré fyzickým osobám umožňujú uplatňovať svoje práva a podávať sťažnosti, a to aj prostredníctvom webových formulárov, e-mailom a telefonicky.

2.1.3.2. *Nezávislé mechanizmy nápravy*

Zo spätnej väzby získanej počas stretnutia zameraného na preskúmanie a z informácií, ktoré poskytli obchodné združenia, vyplýva, že počet sťažností podaných nezávislým mechanizmom riešenia sporov bol veľmi nízky. Spoločnosti si spomedzi nezávislých mechanizmov nápravy vybrali BBB National Programs, JAMS, TRUSTe a VeraSafe. V rámci pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA sa vyžaduje, aby nezávislé mechanizmy nápravy zverejňovali výročnú správu so súhrnnými štatistickými údajmi o svojich službách riešenia sporov. V čase prijatia tejto správy všetky dotknuté nezávislé mechanizmy nápravy zverejnili svoje výročné správy[18].

Okrem toho BBB a VeraSafe na stretnutí zameranom na preskúmanie podrobne predstavili svoje činnosti za minulý rok. Oznámili zvýšenie počtu účastníkov z podnikateľskej sféry, ktorí si vybrali ich služby, v porovnaní s predchádzajúcimi rámcami a uviedli, že dostali niekoľko sťažností, hoci veľká väčšina z nich bola neoprávnená. Napríklad BBB dostal 87 sťažností od fyzických osôb z EÚ, pričom len dve z nich boli oprávnené na riešenie. Hoci BBB vysvetlil, že sťažnosti sa spracúvajú v priemere do piatich pracovných dní, tieto dve sťažnosti boli nakoniec uzavreté, keďže dotknuté fyzické osoby nereagovali. VeraSafe prijal 26 sťažností, z ktorých šesť bolo oprávnených na riešenie. Dve sťažnosti sa týkali žiadostí o prístup a vymazanie a boli vyriešené, zatiaľ čo dve sú stále v štádiu riešenia a dve boli buď stiahnuté, alebo uzavreté, keďže dotknutá fyzická osoba nereagovala. Oba nezávislé mechanizmy nápravy vysvetlili, že ich cieľom je reagovať na sťažnosti v jazyku dotknutej fyzickej osoby.

Spoločnosti zapojené do rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, ktoré spracúvajú údaje o ľudských zdrojoch prenášané z EÚ, si v súvislosti s týmito údajmi musia za svoj nezávislý mechanizmus nápravy vybrať orgány EÚ pre ochranu osobných údajov, zatiaľ čo spoločnosť zapojená do rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA si v súvislosti s inými druhmi osobných údajov prenášanými na základe rámca môže za svoj nezávislý

[18] ANA – https://www.ana.net/content/show/id/accountability-dpf-consumers;
BBB National Programs – https://assets.bbbprograms.org/docs/default-source/eu-privacy-shield/dpf_periodicalreport_072024.pdf; ICDR – AAA – https://go.adr.org/rs/294-SFS-516/images/Data%20Privacy%20Framework%20IRM%20Program%20Report%202023-2024 %20FINAL.pdf?version=0;
Insights association – https://www.insightsassociation.org/Portals/INSIGHTS/Insights%20Association%20DPF%20Services%20Program%202024 %20Annual%20Report_Final_1.pdf;
JAMS – https://www.jamsadr.com/files/Uploads/Documents/2024-Annual-Report-DPF-Cases.pdf;
Privacy Trust DPF Services – https://privacytrust.com/fserve/PrivacyTrust_Dispute_Resolution_Report_2023_2024.pdf;
TRUSTe Dispute Resolution – https://trustarc.com/wp-content/uploads/2024/07/2024-Independent-Recourse-Mechanism-Annual-Report.pdf;
Verasafe – https://verasafe.com/wp-content/uploads/2020/06/VeraSafe-DPF-Dispute-Resolution-Program-Annual-Report-2024.pdf.

mechanizmus nápravy vybrať tieto orgány dobrovoľne. V skutočnosti sa viac ako polovica spoločností, ktoré osvedčili svoje dodržiavanie zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, do uskutočnenia preskúmania rozhodla pre toto riešenie[19], čo je pozitívne. Od prijatia rozhodnutia o primeranosti prijal EDPB rokovací poriadok „neformálneho výboru orgánov EÚ pre ochranu osobných údajov“. Výbor je zodpovedný za poskytovanie záväzného poradenstva organizáciám v USA v nadväznosti na nevyriešené sťažnosti fyzických osôb týkajúce sa spracúvania osobných údajov, ktoré boli prenesené z EÚ na základe rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA. Výbor tvorí v súlade s jeho rokovacím poriadkom jeden orgán pre ochranu osobných údajov, ktorý koná ako vedúci orgán pre ochranu osobných údajov, a iné určené orgány pre ochranu osobných údajov, ktoré sú spoluposudzovateľmi[20]. Poskytuje záväzné poradenstvo do 60 dní od prijatia sťažnosti týkajúcej sa rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA. EDPB zverejnil aj vzorový formulár na predkladanie sťažností orgánom pre ochranu osobných údajov[21], ako aj často kladené otázky pre fyzické osoby[22] a podniky[23] v Európe týkajúce sa rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA. Do uskutočnenia preskúmania výbor neprijal žiadne sťažnosti.

2.1.3.3. Záväzný rozhodcovský mechanizmus

Ministerstvo obchodu vybralo na plnenie funkcie správy rozhodcovských konaní Medzinárodné centrum pre riešenie sporov (ICDR), ktoré je útvarom Amerického arbitrážneho združenia (AAA) pre medzinárodné záležitosti. Po prijatí rozhodnutia o primeranosti ministerstvo obchodu spolu s Komisiou vybralo 11 rozhodcov so skúsenosťami v oblasti ochrany súkromia a z rôznych prostredí vrátane rozhodcovských orgánov, súdnictva, akademickej obce a občianskej spoločnosti[24]. Okrem toho boli prijaté pravidlá rozhodcovského konania[25] pre výbor pre rámec pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA a kódex správania pre rozhodcov[26], ktoré sú všetky dostupné na webovom sídle Medzinárodného centra pre riešenie sporov (ICDR). Do uskutočnenia preskúmania ešte rozhodcovský mechanizmus nevyužili žiadne fyzické osoby z EÚ.

2.1.4. Usmernenia, spolupráca a zvyšovanie informovanosti

Od nadobudnutia platnosti rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA ministerstvo obchodu vykonávalo rôzne činnosti na zvyšovanie informovanosti, ako je organizovanie putovných kampaní, webinárov a konferencií, pričom oslovovalo obchodné združenia

[19] Krátko po uskutočnení stretnutia zameraného na preskúmanie sa na webovom sídle rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA uvádzalo, že z 2 892 organizácií zapojených do rámca si za svoj mechanizmus nápravy 1 511 vybralo orgán EÚ pre ochranu osobných údajov.

[20] EDPB prijal 17. apríla 2024 rokovací poriadok „neformálneho výboru orgánov EÚ pre ochranu osobných údajov“ podľa rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA. K dispozícii je na tomto odkaze: https://www.edpb.europa.eu/system/files/2024-04/dpf_rules-of-procedure_informal-panel-dpas_en.pdf.

[21] https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/other-guidance/eu-us-data-privacy-framework-template-complaint-form_sk.

[22] https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/other-guidance/eu-us-data-privacy-framework-faq-european-individuals_sk.

[23] https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/other-guidance/eu-us-data-privacy-framework-faq-european-businesses_sk.

[24] https://go.adr.org/DPF_Arbitrator_Bios.html.

[25] https://go.adr.org/rs/294-SFS-516/images/IC.DR-AAA_EU-US_DPF_AnnexI_Arbitration_Rules.pdf.

[26] https://go.adr.org/rs/294-SFS-516/images/Code_of_Conduct_for_Arbitrators_Appointed_to_EU-US_DPF_AnnexI_Arbitrations.pdf.

a priamo komunikovalo s viac ako 3 000 spoločnosťami s cieľom informovať o rámci pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA. Uverejnilo aj usmernenia, a to aj vo forme často kladených otázok určených fyzickým osobám, ako aj podnikom z EÚ a USA[27]. EDPB zase vytvoril formuláre sťažností a často kladené otázky určené pre fyzické osoby a podniky. Podobne aj Komisia po prijatí rozhodnutia o primeranosti zverejnila otázky a odpovede, ako aj informačný prehľad o rámci pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA[28].

Zo stretnutia zameraného na preskúmanie zároveň vyplynulo, že je potrebné vyvinúť viac úsilia v záujme zvýšenia informovanosti fyzických osôb a poskytnutia usmernení spoločnostiam. Z príspevkov získaných od spoločností a nezávislých mechanizmov nápravy, ako aj z veľmi nízkeho počtu sťažností vyplýva, že fyzické osoby nemusia byť vždy informované o svojich právach a/alebo o mechanizme ich uplatňovania. Počas stretnutia zameraného na preskúmanie ministerstvo obchodu vyjadrilo záujem o spoluprácu s orgánmi EÚ pre ochranu osobných údajov s cieľom zvýšiť informovanosť fyzických osôb z EÚ o rámci. Komisia podporuje takéto iniciatívy a takisto podniká kroky na zlepšenie informovania fyzických osôb, a to aj poskytovaním dodatočných informácií o rámci pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA na svojom webovom sídle, napríklad začlenením odkazov na príslušné usmerňovacie dokumenty prijaté EDPB, ministerstvom obchodu a inými orgánmi USA.

Pokiaľ ide o usmernenia týkajúce sa zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, zástupcovia EDPB sa na stretnutí zameranom na preskúmanie dohodli, že v nadchádzajúcich mesiacoch budú spolupracovať s cieľom poskytnúť ďalšie objasnenia pojmu údaje o ľudských zdrojoch v kontexte rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA a konkrétnych povinností, ktoré sa vzťahujú na spracúvanie takýchto údajov. Preskúmali sa rôzne prvky, ktoré by mali byť zahrnuté do týchto usmernení. V týchto usmerneniach by sa napríklad mohli riešiť určité praktické scenáre, v ktorých by sa údaje o zamestnancoch spracúvali na základe rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA (napr. poskytovateľom cloudových služieb), a mohlo by sa vysvetliť, ktoré povinnosti podľa rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA by sa v takýchto scenároch uplatňovali. Okrem toho by sa v nich mohlo odporúčať, aby si spoločnosti, ktoré dostávajú údaje o zamestnancoch – fyzických osobách z EÚ (ale nemusia tieto údaje nevyhnutne používať v rámci pracovnoprávneho vzťahu), vybrali za svoj nezávislý mechanizmus nápravy výbor orgánov pre ochranu osobných údajov. Tým by sa zabezpečilo, aby sa tieto fyzické osoby mohli obrátiť na orgán vo svojej blízkosti, ktorý v prípade potreby lepšie pozná platné vnútroštátne zákony, ktoré sa uplatňujú na údaje o ľudských zdrojoch.

Špecifickým aspektom, pri ktorom sa zdá, že by boli takisto užitočné podrobnejšie usmernenia (aj na základe príspevkov od obchodných združení), sú požiadavky rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA v prípade následných prenosov. Ministerstvo obchodu ďalej uviedlo, že by bolo vhodné preskúmať, či by niektoré sektory mohli mať prospech z dodatočných usmernení o uplatňovaní zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA na svoje činnosti, napr. v oblasti zdravotného výskumu a finančných služieb.

Komisia víta pripravenosť oboch strán vypracovať usmernenia a očakáva, že práca v uvedených oblastiach sa začne v blízkej budúcnosti.

[27] Pozri napr. https://www.dataprivacyframework.gov/US-Businesses.
[28] https://commission.europa.eu/law/law-topic/data-protection/international-dimension-data-protection/eu-us-data-transfers_sk.

Vo všeobecnosti bolo zriadených niekoľko mechanizmov na zabezpečenie výmen informácií a spolupráce medzi orgánmi USA a orgánmi pre ochranu osobných údajov, a to aj prostredníctvom určenia osobitných kontaktných miest v rámci komisie FTC a ministerstva obchodu na riešenie otázok a podnetov orgánov pre ochranu osobných údajov.

2.1.5. Významné zmeny v právnom systéme USA

Od prijatia rozhodnutia o primeranosti boli v právnom rámci USA v oblasti ochrany súkromia prijaté viaceré zmeny. Zahŕňajú legislatívny a regulačný vývoj, ako aj vývoj judikatúry. Vo všeobecnosti naznačujú zvýšenú konvergenciu medzi prístupmi EÚ a USA k určitým výzvam v oblasti ochrany súkromia, a to aj prostredníctvom používania podobných právnych konceptov. Niektoré z týchto trendov vývoja stále prebiehajú a bude potrebné ich ďalej monitorovať.

Na federálnej úrovni prezident vydal niekoľko vykonávacích nariadení, ktoré sú relevantné pre používanie osobných údajov. Konkrétne sa vykonávacím nariadením č. 14117 z 28. februára 2024[29] zakazujú alebo obmedzujú transakcie zahŕňajúce určité kategórie citlivých osobných údajov (napr. zdravotné údaje, biometrické identifikátory, údaje o ľudskom genóme) so subjektmi v niektorých „problematických krajinách“[30]. V prijatom nariadení sa generálny prokurátor poveruje, aby navrhol právne predpisy (ktoré v čase prijatia tejto správy ešte neboli vydané) s cieľom bližšie spresniť jeho vykonávanie. Ďalej vykonávacie nariadenie č. 14110 z 30. októbra 2023 o umelej inteligencii[31] sa zameriava na vývoj bezpečnej, zabezpečenej a dôveryhodnej umelej inteligencie. Vyžaduje sa v ňom, aby niekoľko federálnych agentúr vypracovalo normy a usmernenia v oblasti bezpečnosti týkajúce sa umelej inteligencie, ako aj osobitných rizík spojených s umelou inteligenciou pre súkromie a techník ochrany súkromia.

Pokiaľ ide o legislatívnu prácu, kým v Kongrese boli v posledných rokoch zavedené federálne zákony o ochrane súkromia, 20 štátov USA prijalo od júla 2024 komplexné zákony o ochrane súkromia, z ktorých osem sa začalo uplatňovať: Kalifornia, Colorado, Oregon, Virgínia, Connecticut, Utah, Texas a Florida. Okrem toho 17 štátov USA prijalo právne predpisy, ktoré sa zaoberajú automatizovaným spracúvaním (alebo aspoň niektorými jeho formami) a vo

[29] https://www.federalregister.gov/documents/2024/03/01/2024-04573/preventing-access-to-americans-bulk-sensitive-personal-data-and-united-states-government-related.

[30] Podľa návrhu generálneho prokurátora v predbežnom oznámení o navrhovanej právnej úprave vydanom 3. mája 2024 medzi ne patrí Čína, Kuba, Hongkong a Macau, Irán, Severná Kórea a Venezuela. Pozri https://www.federalregister.gov/documents/2024/03/05/2024-04594/national-security-division-provisions-regarding-access-to-americans-bulk-sensitive-personal-data-and.

[31] https://www.federalregister.gov/documents/2023/11/01/2023-24283/safe-secure-and-trustworthy-development-and-use-of-artificial-intelligence.

všeobecnosti umožňujú uplatňovanie výnimiek v prípade určitých typov rozhodovania na základe „profilovania“[32].

Pokiaľ ide o vývoj judikatúry, viacerí zástupcovia občianskej spoločnosti poukázali na nedávny rozsudok Najvyššieho súdu vo veci Loper Bright Enterprises/Raimondo (z 28. júna 2024). Týmto rozsudkom sa ruší predchádzajúca judikatúra týkajúca sa doktríny vo veci Chevron, podľa ktorej súdy uplatňujú zásadu rešpektovania primeraného výkladu práva regulačným orgánom v prípade nejednoznačnosti zákona presadzovaného uvedeným orgánom. Niektoré mimovládne organizácie vyjadrili obavy najmä v súvislosti s vplyvom tohto rozhodnutia Najvyššieho súdu na normotvornú právomoc komisie FTC v oblasti ochrany súkromia, pričom uznávajú, že na jej právomoci v oblasti presadzovania práva nemusí mať žiadny alebo môže ma len obmedzený vplyv. Komisia FTC na stretnutí zameranom na preskúmanie uviedla, že je ešte priskoro hovoriť o presných dôsledkoch tohto rozsudku. Zároveň vysvetlila, že tvorba predpisov komisiou FTC sa uskutočňuje na základe iných právomocí stanovených v zákone o FTC ako v prípade iných správnych orgánov a že doktrína vo veci Chevron je pre ňu menej relevantná. Nedávny rozsudok môže mať preto v tejto oblasti len obmedzený vplyv.

Komisia FTC ďalej informovala o najnovšom vývoji v prístupe k automatizovanému spracúvaniu a umelej inteligencii. Zahŕňa to prijatie spoločného vyhlásenia spolu s ďalšími orgánmi presadzovania práva proti diskriminácii a zaujatosti v automatizovaných systémoch[33], ako aj niekoľko opatrení na presadzovanie práva, v ktorých sa komisia FTC okrem iného zameriava na transparentnosť, spravodlivosť automatizovaného spracúvania a možnosť namietať proti výsledkom pre fyzické osoby. V tejto súvislosti je najvýznamnejšie rozhodnutie komisie FTC voči spoločnosti Rite Aid z marca 2024, v ktorom sa tejto spoločnosti uložil päťročný zákaz používania technológie rozpoznávania tváre na bezpečnostné účely[34]. Komisia FTC konkrétne zistila, že spoločnosť Rite Aid neprijala primerané opatrenia na zabránenie chybným výsledkom a neinformovala spotrebiteľov o používanej technológii. Na stretnutí zameranom na preskúmanie sa FTC vo všeobecnosti zaoberala svojimi súčasnými prioritami, a najmä oblasťami, ktoré si podľa nej zaslúžia aktívnejší prístup k presadzovaniu práva v budúcnosti. Patrí sem ochrana citlivých údajov (napr. zdravotných údajov, biometrických

[32] Hoci medzi jednotlivými štátmi existujú rozdiely v tom, čo sa rozumie pod pojmom „profilovanie“, profilovanie sa vo všeobecnosti vymedzuje ako akákoľvek forma automatizovaného spracúvania osobných údajov na účely hodnotenia, analýzy alebo predvídania osobných aspektov týkajúcich sa ekonomickej situácie, zdravia, osobných preferencií, záujmov, spoľahlivosti, správania, miesta alebo pohybu identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby. Výnimky z profilovania sa zvyčajne môžu uplatniť v prípade spotrebiteľov. Právne predpisy týkajúce sa profilovania vypracovali tieto štáty: Colorado (Colo. Rev. Stat. Ann. § 6-1-1306), Connecticut (Conn. Gen. Stat. Ann. § 42-518), Delaware (Del. Code Ann. hlava 6, § 12D-104), Florida (Fla. Stat. Ann. § 501.705), Indiana (Ind. Code Ann. § 24-15-3-1), Kentucky (Ky. Rev. Stat. Ann. § 367.3615), Maryland [Maryland Online Data Privacy Act of 2024 (zákon Marylandu o ochrane osobných údajov online z roku 2024), prijatý 9. mája 2024], Minnesota (Minn. Stat. Ann. § 325O.07), Montana (Mont. Code Ann. § 30-14-2808), Nebraska (Neb. Rev. Stat. Ann. § 87-1107), New Hampshire (N.H. Rev. Stat. Ann. § 507-H:4), New Jersey (N.J. Stat. Ann. § 56:8-166.8), Oregon (Or. Rev. Stat. Ann. § 646A.574), Rhode Island [Rhode Island Data Transparency and Privacy Protection Act (zákon štátu Rhode Island o transparentnosti údajov a ochrane súkromia), prijatý 29. júna 2024], Tennessee (Tenn. Code Ann., § 47-18-3304), Texas (Tex. Bus. & Com. Code Ann. § 541.051), a Virgínia (Va. Code Ann. § 59.1-577).

[33] https://files.consumerfinance.gov/f/documents/cfpb_joint-statement-enforcement-against-discrimination-bias-automated-systems_2023-04.pdf.

[34] https://www.ftc.gov/legal-library/browse/cases-proceedings/2023190-rite-aid-corporation-ftc-v.

údajov, geolokalizácie)[35], ochrana detí a mladistvých v online prostredí[36] a bezpečnosť údajov[37].

Komisia bude naďalej pozorne sledovať tento a ďalší vývoj v USA, najmä ďalšie kroky smerujúce k prijatiu komplexného federálneho zákona o ochrane súkromia a možný vplyv nedávnej judikatúry Najvyššieho súdu na úlohu komisie FTC v oblasti ochrany súkromia.

Komisia víta informácie, ktoré poskytla komisia FTC o svojich nedávnych činnostiach v oblasti presadzovania práva a súčasných prioritách, ktoré vo veľkej miere zodpovedajú trendom a prioritám v oblasti presadzovania ochrany osobných údajov v Európe. Komisia FTC sa takisto aktívne zapája do siete spájajúcej krajiny, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie EÚ o primeranosti, ktorú Komisia spustila v marci 2024[38]. Touto zvýšenou konvergenciou by sa mala podporiť a uľahčiť užšia spolupráca medzi orgánmi presadzovania práva v oblasti ochrany súkromia na oboch brehoch Atlantického oceánu, najmä v záležitostiach týkajúcich sa fungovania rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA.

2.2. Aspekty týkajúce sa prístupu k osobným údajom prenášaným orgánmi verejnej moci USA na základe rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA a ich používania

Rozhodnutie o primeranosti obsahuje podrobné posúdenie pravidiel, ktorými sa riadi získavanie a používanie osobných údajov prenášaných z EÚ spoločnostiam, ktoré osvedčili svoje dodržiavanie zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, orgánmi verejnej moci USA, a to najmä na účely presadzovania práva v trestných veciach a na účely národnej bezpečnosti. Ako potvrdili orgány USA počas stretnutia zameraného na preskúmanie, od prijatia rozhodnutia o primeranosti nebol v prvom roku uplatňovania rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA zaznamenaný žiadny relevantný vývoj, pokiaľ ide o právny rámec, ktorý sa vzťahuje na prístup k údajom na účely presadzovania práva alebo regulácie,. Z tohto dôvodu sa nasledujúce zistenia týkajú len vývoja v oblasti národnej bezpečnosti.

Závery, ku ktorým sa dospelo v rozhodnutí o primeranosti, pokiaľ ide o prístup spravodajských agentúr k údajom, vychádzajú z analýzy podmienok a obmedzení, ktoré sa vzťahujú na operácie signálového spravodajstva vykonávané na základe rôznych príslušných zákonných právomocí, ako je oddiel 702 zákona o sledovaní v rámci zahraničného spravodajstva (Foreign

[35] Pozri napr. nedávny príkaz FTC voči spoločnosti X-Mode v súvislosti s predajom a zdieľaním citlivých informácií o polohe [https://www.ftc.gov/system/files/ftc_gov/pdf/X-ModeSocialDecisionandOrder.pdf)] a voči spoločnosti Monument v súvislosti s poskytovaním citlivých zdravotných údajov tretím stranám na marketingové účely [https://www.ftc.gov/system/files/ftc_gov/pdf/MonumentOrderFiled.pdf].

[36] FTC napríklad nedávno informovala o vyšetrovaní, ktoré viedlo k žalobe proti spoločnosti TikTok a jej materskej spoločnosti Bytedance za údajné porušenie zákona o ochrane súkromia detí. Obe spoločnosti údajne nedodržali požiadavku informovať rodičov a získať ich súhlas pred tým, ako začali získavať a používať osobné údaje detí mladších ako 13 rokov. (https://www.ftc.gov/news-events/news/press-releases/2024/08/ftc-investigation-leads-lawsuit-against-tiktok-bytedance-flagrantly-violating-childrens-privacy-law).

[37] Pozri prehľad nedávnych činností v oblasti presadzovania práva v publikácii *The FTC 2023 Privacy and Data Security Update* (Aktuálne informácie komisie FTC o ochrane súkromia a bezpečnosti údajov za rok). https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/mex_24_1307.

[38] Pozri https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/mex_24_1307. Na základe stretnutia z marca 2024 sa rozhodlo, že sa usporiada séria tematických zasadnutí. Prvé sa uskutočnilo v júli 2024 a bolo zamerané na vývoj nástrojov, ktorými je možné podporiť malé a stredné podniky pri dodržiavaní právnych predpisov o ochrane súkromia.

Intelligence Surveillance Act, ďalej len „zákon FISA“) a vykonávacie nariadenie č. 12333[39], doplnené a posilnené vykonávacím nariadením č. 14086 o posilnení záruk v prípade činností signálového spravodajstva Spojených štátov, ktoré prezident USA prijal 7. októbra 2022. Záruky stanovené vo vykonávacom nariadení č. 14086 sa vzťahujú na všetky činnosti signálového spravodajstva USA, bez ohľadu na zákonnú právomoc, na ktorej sa takéto činnosti zakladajú, a bez ohľadu na to, kde sa uskutočňujú, a chránia sa nimi údaje osôb, ktoré nie sú občanmi ani rezidentmi USA (vrátane fyzických osôb z EÚ)[40]. Vo vykonávacom nariadení č. 14086 sa zaviedol aj nový mechanizmus nápravy, prostredníctvom ktorého si môžu fyzické osoby z EÚ tieto záruky uplatniť a presadzovať ich.

V ďalších oddieloch sa opisujú kroky, ktoré prijali orgány USA od prijatia rozhodnutia o primeranosti na dosiahnutie súladu s vykonávacím nariadením č. 14086, ako aj príslušný vývoj vo vzťahu k uvedenému právnemu rámcu.

2.2.1. Príslušný vývoj v súvislosti s právnym rámcom USA

2.2.1.1. Vykonávanie vykonávacieho nariadenia č. 14086 spravodajskými agentúrami

Obmedzenia a záruky zavedené vykonávacím nariadením č. 14086 dopĺňajú obmedzenia a záruky stanovené v oddiele 702 zákona FISA a vo vykonávacom nariadení č. 12333. Sú záväzné pre všetky spravodajské agentúry a do praxe boli zavedené prostredníctvom politík a postupov prijatých jednotlivými agentúrami.

V rámci prvého preskúmania orgány USA potvrdili, že vo vykonávacom nariadení č. 14086 neboli od jeho prijatia vykonané žiadne zmeny. Okrem toho sa objasnilo, že prezident USA nevyužil právomoc stanovenú v oddiele 2 písm. b) bode i) písm. B) a oddiele 2 písm. b) bode ii) písm. C) vykonávacieho nariadenia č. 14086, pokiaľ ide o aktualizáciu legitímnych cieľov, ktoré možno sledovať získavaním signálového spravodajstva, alebo zoznamu účelov, na ktoré sa môžu použiť hromadne získané údaje[41]. Vo vykonávacom nariadení č. 14086 sa zaviedol osobitný postup s cieľom určiť konkrétnejšie priority spravodajstva, na ktoré možno signálové spravodajstvo skutočne získavať. Predovšetkým je potrebné konzultovať s úradníkom pre ochranu občianskych slobôd úradu ODNI s cieľom posúdiť pri každej priorite, či dané priority 1. slúžia na dosiahnutie jedného alebo viacerých legitímnych cieľov uvedených vo vykonávacom nariadení; 2. neboli navrhnuté tak, aby získavanie signálového spravodajstva slúžilo na niektorý zo zakázaných cieľov uvedených vo vykonávacom nariadení, ani či sa neočakáva, že by k tomu viedli; a 3. boli vypracované po primeranom zvážení ochrany súkromia a občianskych slobôd všetkých osôb[42]. Úradníčka pre ochranu občianskych slobôd úradu ODNI na stretnutí zameranom na preskúmanie potvrdila, že preskúmala priority

[39] Ďalšie opatrenia, ktoré možno prijať podľa zákona FISA v súvislosti s údajmi prenášanými z EÚ, sú individualizované elektronické sledovanie (oddiel 105 zákona FISA), fyzické prehľadávanie priestorov (oddiel 302 zákona FISA), používanie záznamníkov zdrojov a cieľov elektronickej komunikácie (oddiel 402 zákona FISA) a získavanie obchodných záznamov od určitých spoločností (bežní dopravcovia, verejné ubytovacie zariadenia, zariadenia na prenájom vozidiel alebo zariadenia poskytujúce služby uskladnenia, oddiel 501 zákona FISA). Tieto rôzne právne základy sa podrobne analyzujú v rozhodnutí o primeranosti (odôvodnenia 142 – 152).

[40] Ďalšie informácie sú k dispozícii v oddiele 3.2.1.2 rozhodnutia o primeranosti.

[41] Tieto legitímne ciele/účely zahŕňajú napríklad ochranu pred špionážou, sabotážou, atentátmi alebo inými spravodajskými činnosťami vykonávanými zahraničnou vládou, organizáciou alebo osobou alebo v ich mene, či s ich pomocou, ochranu pred terorizmom, braním rukojemníkov a zadržiavaním fyzických osôb zahraničnou vládou, organizáciou alebo osobou alebo v ich mene.

[42] Oddiel 2 písm. b) bod iii) vykonávacieho nariadenia č. 14086.

navrhnuté riaditeľom národnej spravodajskej služby v rámci národných priorít spravodajskej služby na rok 2023, dospela k záveru, že sú v súlade s uvedenými požiadavkami, a informovala o svojom závere riaditeľa národnej spravodajskej služby, ktorý následne predložil priority na potvrdenie prezidentovi. Úradníčka pre ochranu občianskych slobôd úradu ODNI takisto poskytla odbornú prípravu o požiadavkách vykonávacieho nariadenia č. 14086 tým častiam spravodajskej služby, ktoré sa podieľajú na vypracovaní spravodajských priorít.

Okrem toho orgány USA minulý rok prijali ďalšie praktické kroky na účely implementovania vykonávacieho nariadenia č. 14086 do svojich každodenných operácií. Spravodajské agentúry konkrétne zaviedli ďalšie vnútorné politiky a usmernenia týkajúce sa uplatňovania vykonávacieho nariadenia, napríklad interné postupy (prostredníctvom požiadaviek na interné povolenie, dokumentovanej kontroly prístupu, aby k informáciám mali prístup len fyzické osoby, ktoré absolvovali primeranú odbornú prípravu a potrebujú ich na plnenie svojich úloh atď.), s cieľom zabezpečiť, aby sa požiadavky na ich nevyhnutnosť a primeranosť dodržiavali v kontexte cieleného aj hromadného získavania[43]. Okrem toho sa zamestnancom rôznych spravodajských agentúr (napr. NSA, CIA, FBI) poskytla odborná príprava týkajúca sa vykonávacieho nariadenia č. 14086 vrátane každoročnej a *ad hoc* odbornej prípravy organizovanej úradníkom pre ochranu občianskych slobôd úradu ODNI a povinnej odbornej prípravy pre všetkých nových zamestnancov, ktorí nastúpili do úradu ODNI.

Komisia víta rôzne opatrenia zavedené na implementáciu vykonávacieho nariadenia č. 14086 a zabezpečenie súladu s ním. Keď bude k dispozícii viac skúseností s praktickým uplatňovaním záruk podľa vykonávacieho nariadenia, Komisia ocení príležitosť diskutovať o konkrétnych príkladoch toho, ako sa vykonávacie nariadenie uplatňuje v praxi (pri súčasnom rešpektovaní uplatniteľných aspektov dôvernosti) v budúcich preskúmaniach.

2.2.1.2. Opätovné schválenie oddielu 702 zákona FISA

Oddiel 702 zákona FISA oprávňuje na získavanie zahraničných spravodajských informácií zacielením na osoby, ktoré nie sú občanmi ani rezidentmi USA a o ktorých sa primerane usudzuje, že sa nachádzajú mimo Spojených štátov. Získavanie sa uskutočňuje na základe každoročných certifikácií, ktoré sa predkladajú Súdu USA pre sledovanie v rámci zahraničného spravodajstva (ďalej len „súd FISC“) a ktoré tento súd schvaľuje. V týchto certifikáciách sa identifikujú konkrétne kategórie zahraničného spravodajstva, ktoré sa má získavať. Úrad ODNI 21. júla 2023 oznámil, že existujú tri schválené certifikácie podľa oddielu 702 zákona FISA, ktoré sa vzťahujú na tieto kategórie zahraničného spravodajstva: 1. zahraničné vlády a prepojené subjekty; 2. boj proti terorizmu a 3. boj proti šíreniu zbraní[44]. Certifikácie sa vyžadujú aj na zahrnutie postupov zacielenia a minimalizácie, ktoré schvaľuje súd FISC[45]. Zacielenie sa vykonáva konkrétne tak, že sa od spoločností v USA, ktoré spĺňajú vymedzenie pojmu „poskytovateľ elektronických komunikačných služieb“ podľa zákona FISA, vyžaduje, aby zverejňovali údaje z elektronických komunikácií v prípade komunikácií odosielaných na tzv. selektory, ktoré identifikujú konkrétne komunikačné konto, napr. telefónne číslo alebo e-

[43] Pozri https://www.intel.gov/ic-on-the-record-database/results/oversight/1278-odni-releases-ic-procedures-implementing-new-safeguardsin-executive-order-14086, zverejnené 3. júla 2023.
[44] https://www.intelligence.gov/ic-on-the-record-database/results/1307-release-of-documents-related-to-the-2023-fisa-section-702-certifications.
[45] Takýmito postupmi sa obmedzuje získavanie údajov na konkrétny účel zahraničného spravodajstva, obmedzuje sa prístup k databázam, v ktorých sa uchovávajú informácie získané podľa oddielu 702 zákona FISA (a to aj prostredníctvom kontroly prístupu), a stanovujú sa obmedzenia využívania, uchovávania a šírenia takýchto informácií.

mailovú adresu, prípadne odosielané z týchto selektorov. Vláda USA zverejnila niekoľko materiálov k oddielu 702 zákona FISA s cieľom informovať verejnosť o fungovaní programov sledovania, uplatniteľných požiadavkách a ochrane súkromia, ako aj o úlohe súdu FISC[46].

V dôsledku ustanovenia o ukončení platnosti sa mal oddiel 702 zákona FISA prestať uplatňovať na konci roka 2023, pokiaľ by ho Kongres opätovne neschválil. Po dočasnom opätovnom schválení bez akýchkoľvek zmien Kongres 19. apríla 2024 schválil zákon o reforme spravodajstva a ochrane Ameriky (Reforming Intelligence and Securing America Act, ďalej len „RISAA“), ktorým sa opätovne schvaľuje oddiel 702 zákona FISA na obdobie dvoch rokov a zavádza niekoľko zmien. Tieto zmeny sa dajú rozdeliť na dve kategórie: 1. zmeny v rozsahu činností sledovania povolených podľa oddielu 702 zákona FISA a 2. inštitucionálne a procesné zmeny.

Zmeny v rozsahu činností sledovania povolených podľa oddielu 702 zákona FISA

Zákonom RISAA sa zaviedli tri hlavné zmeny rozsahu činností sledovania, ktoré možno vykonávať podľa oddielu 702 zákona FISA.

Po prvé bol s konečnou platnosťou zavedený zákaz získavania spravodajských informácií na základe zmienky[47]. Ide o získavanie komunikácie, pri ktorej selektor podľa oddielu 702 (napríklad e-mailová adresa) nie je adresátom ani odosielateľom komunikácie, ale komunikácia obsahuje len odkaz na takýto selektor v komunikácii (napr. e-mailová komunikácia, ktorá sa neodosiela na vybranú e-mailovú adresu alebo z nej, ale obsahuje vybranú e-mailovú adresu v texte alebo tele e-mailu). Hoci takéto získavanie bolo vylúčené už na základe zmeny zákona FISA z roku 2018, v zákone FISA sa stále stanovovala možnosť v budúcnosti obnoviť získavanie na základe zmienky, a to prostredníctvom osobitného schvaľovacieho postupu zahŕňajúceho súd FISC a Kongres. Najnovšou zmenou zákona RISAA sa táto možnosť zrušila.

Po druhé vymedzenie pojmu zahraničné spravodajské informácie bolo rozšírené tak, aby zahŕňalo informácie týkajúce sa boja proti drogám[48]. Počas stretnutia zameraného na preskúmanie americké orgány vysvetlili, že toto opatrenie bolo zavedené vzhľadom na súčasnú fentanylovú krízu a rastúcu hrozbu pre národnú bezpečnosť, ktorú predstavujú medzinárodní pašeráci a výrobcovia drog. V tejto súvislosti sa potvrdilo, že tento pojem sa dotýka viacerých legitímnych cieľov uvedených vo vykonávacom nariadení č. 14086, t. j. pochopenie alebo posúdenie spôsobilostí, zámerov alebo činností zahraničných organizácií, ktoré predstavujú aktuálnu alebo potenciálnu hrozbu pre národnú bezpečnosť USA alebo ich spojencov, pochopenie alebo posúdenie nadnárodných hrozieb, ktoré majú vplyv na globálnu bezpečnosť, vrátane rizík pre verejné zdravie a ochrana pred nadnárodnými hrozbami trestnej činnosti[49].

Po tretie sa v zákone RISAA rozšírilo vymedzenie pojmu „poskytovateľ elektronických komunikačných služieb“, čím sa rozšíril rozsah spoločností, ktoré môžu byť povinné poskytovať informácie podľa oddielu 702 zákona FISA[50]. Vymedzenie pojmu teraz zahŕňa iných poskytovateľov služieb, ktorí majú „prístup k zariadeniu, ktoré sa používa alebo sa môže používať na prenos alebo uchovávanie telefonickej alebo elektronickej komunikácie“, pričom sa výslovne vylučujú verejné ubytovacie zariadenia, obydlia, komunitné zariadenia

[46] https://www.intel.gov/foreign-intelligence-surveillance-act.
[47] Oddiel 22 zákona RISAA.
[48] Oddiel 23 zákona RISAA.
[49] Oddiel 2 písm. b) bod ii) písm. A) ods. 2, 3) a 10 vykonávacieho nariadenia č. 14086.
[50] Oddiel 25 zákona RISAA.

a stravovacie zariadenia. Ministerstvo spravodlivosti v liste Kongresu označilo túto zmenu za technickú s cieľom zahrnúť „veľmi malý“ počet technologických spoločností, na ktoré sa podľa nedávnych rozhodnutí súdu FISC a Revízneho súdu pre sledovanie v rámci zahraničného spravodajstva (FISCR) nevzťahovalo vymedzenie pojmu poskytovateľ elektronických komunikačných služieb[51]. V tom istom liste sa ministerstvo spravodlivosti zaviazalo zúžiť rozsah pôsobnosti uplatňovaním tohto vymedzenia pojmu výlučne na typ poskytovateľa služieb, ktorý bol predmetom súdneho sporu vedúceho k tomuto rozhodnutiu súdu FISC. Následne sa Kongres informuje o dotknutých spoločnostiach prostredníctvom utajovanej prílohy. Niekoľko mimovládnych organizácií vrátane tých, ktoré poskytli spätnú väzbu v rámci preskúmania, vyjadrilo obavy z tohto rozšírenia a tvrdilo, že by sa mohlo potenciálne vzťahovať na mnohé podniky v USA (keďže mnohé z nich poskytujú určitý druh služby a majú prístup ku komunikačnému vybaveniu). Vzhľadom na tieto obavy bola s podporou spravodajských služieb navrhnutá ďalšia zmena návrhu zákona o schválení spravodajstva na rozpočtový rok 2025, o ktorom v súčasnosti rokuje Kongres. Ak túto zmenu Kongres schváli, zabezpečí sa, aby sa ďalšie spoločnosti, na ktoré by sa vzťahovalo vymedzenie pojmu poskytovateľ elektronických komunikačných služieb, obmedzovali len na tie, ktoré sa spomínajú v uvedených rozhodnutiach súdu FISC. V návrhu zákona sa takisto stanovuje, že každý príkaz určený takejto spoločnosti by sa musel oznámiť súdu FISC, aby ten mohol preskúmať, či táto spoločnosť skutočne patrí do jeho rozsahu pôsobnosti. Ministerstvo spravodlivosti sa vo svojom liste Kongresu zaviazalo každých šesť mesiacov podávať Kongresu správu o každom uplatnení aktualizovaného vymedzenia pojmu s cieľom umožniť Kongresu vykonávať primeraný dohľad, pokiaľ ide o jeho úzke uplatňovanie.

Dôležitou skutočnosťou je, že na stretnutí zameranom na preskúmanie orgány USA a rada PCLOB potvrdili, že všetky záruky vykonávacieho nariadenia č. 14086 sa naďalej v plnej miere uplatňujú na všetko získavanie a používanie údajov podľa oddielu 702 zákona FISA, a to aj po prijatí týchto zmien. Hoci sa teda zákonom RISAA o niečo rozširuje rozsah spoločností, ktoré môžu dostať príkaz, neobmedzuje sa ním výkon práv. Napriek tomu bude dôležité monitorovať ďalší vývoj (legislatívny aj v oblasti podávania správ) a získavať informácie o uplatňovaní týchto nových pravidiel v praxi. Zahŕňa to napríklad vplyv rozšírenia vymedzenia pojmov zahraničné spravodajstvo a poskytovatelia elektronických komunikačných služieb na počet cieľov podľa oddielu 702 zákona FISA (ako ich každoročne oznamuje úrad ODNI, pozri ďalej oddiel o transparentnosti). V tejto súvislosti by mohla byť mimoriadne informatívna budúca správa o následných opatreniach nadväzujúca na najnovšiu správu rady PCLOB o oddiele 702 zákona FISA (pozri ďalej).

Inštitucionálne a procesné zmeny

Pokiaľ ide o inštitucionálne a procesné zmeny, v zákone RISAA sa kodifikovalo niekoľko postupov, ktoré sa už dodržiavali v praxi, a zaviedli sa nové záruky. Zatiaľ čo niektoré z nich sa týkajú len občanov a rezidentov USA, niekoľkými zmenami sa zvyšuje ochrana občanov a rezidentov USA aj osôb, ktoré nie sú občanmi ani rezidentmi USA, ktorých údaje sa môžu

[51] https://www.justice.gov/opa/media/1348621/dl?inline. Pozri rozhodnutie súdu FISC z roku 2022 (https://www.intel.gov/assets/documents/702 %20Documents/declassified/2022-FISC-ECSP-OPINION.pdf) a rozsudok Revízneho súdu pre sledovanie v rámci zahraničného spravodajstva, v ktorom bolo rozhodnutie potvrdené (https://www.intel.gov/assets/documents/702 %20Documents/declassified/2023_FISC-R_ECSP_Opinion.pdf).

získavať podľa oddielu 702 zákona FISA[52], a preto sú relevantné pre fungovanie rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA.

Po prvé boli zavedené ďalšie požiadavky týkajúce sa zodpovednosti, dohľadu a podávania správ. Konkrétne zamestnanci FBI musia teraz každoročne absolvovať odbornú prípravu o pravidlách, ktoré sa vzťahujú na vyhľadávanie informácií získaných podľa oddielu 702 zákona FISA[53]. FBI je takisto povinný podávať Kongresu správy o svojich činnostiach vyhľadávania (napr. počet vyhľadávaní pomocou „technológií dávkového spracovania“, t. j. používania viacerých vyhľadávaných výrazov v rámci jedného vyhľadávania) a o opatreniach v oblasti zodpovednosti zavedených na zabezpečenie súladu s právnymi požiadavkami na vyhľadávanie (oddiely 11 – 12 zákona RISAA). Okrem toho je generálny inšpektor ministerstva spravodlivosti poverený vypracovaním správy o dodržiavaní požiadaviek na vyhľadávanie zo strany FBI (oddiel 9 zákona RISAA). Vo všeobecnosti sa v záujme zvýšenia transparentnosti postupov pred súdom FISC teraz od úradu ODNI a generálneho prokurátora vyžaduje, aby do 180 dní vykonali preskúmanie odtajnenia rozhodnutí súdu FISC (oddiel 7 zákona RISAA). Okrem toho sa musia uchovávať a Kongresu zasielať prepisy všetkých vypočutí pred súdom FISC a Revíznym súdom pre sledovanie v rámci zahraničného spravodajstva (FISCR, na ktorý sa možno odvolať proti rozhodnutiam súdu FISC) (oddiel 8 zákona RISAA).

Po druhé sa v zákone RISAA zaviedli ďalšie obmedzenia používania údajov získaných podľa oddielu 702 FISA zo strany FBI. V oddiele 2 písm. d) zákona RISAA sa stanovuje, že vyhľadávanie s použitím „technológie dávkového spracovania“ možno vykonať len po získaní súhlasu právneho zástupcu v rámci FBI, pokiaľ neexistujú naliehavé okolnosti. FBI má okrem toho v súčasnosti zakázané automaticky prehliadať neminimalizované informácie získané podľa oddielu 702 zákona FISA a namiesto toho musí zabezpečiť, aby sa od analytikov vyžadovalo potvrdenie výberu, že idú vykonávať vyhľadávanie v takýchto informáciách. V zákone RISAA sa ďalej FBI zakázalo vykonávať vyhľadávania, ktoré sú určené výlučne na vyhľadávanie a získavanie dôkazov o trestnej činnosti (pokiaľ neexistuje odôvodnený predpoklad, že by mohli pomôcť pri zmierňovaní alebo odstraňovaní ohrozenia života alebo vážnej ujmy na zdraví, alebo ak je to potrebné na splnenie povinností týkajúcich sa poskytovania informácií v súdnom spore)[54]. Okrem toho má FBI zakázané vkladať nezminimalizované údaje do analytických archívov, pokiaľ cieľová osoba nie je relevantná pre existujúce vyšetrovanie týkajúce sa národnej bezpečnosti[55].

Po tretie boli zmenené niektoré ustanovenia týkajúce sa postavenia a úlohy *amici curiae* pred súdom FISC[56]. *Amici* sú určení ako experti, ktorí pomáhajú súdu (a FISCR) v otázkach

[52] V zákone RISAA sa okrem toho zaviedli niektoré zmeny v súvislosti s tradičným individualizovaným elektronickým sledovaním podľa oddielu 105 zákona FISA (na základe príkazu vydaného súdom FISC, ak je splnená norma týkajúca sa dôvodnosti). Ak spravodajská agentúra podáva návrh na vydanie príkazu na vykonávanie individualizovaného elektronického sledovania generálnemu prokurátorovi, musí predložiť aj čestné vyhlásenie, v ktorom sa odôvodňuje domnienka, že sú splnené podmienky oddielu 105 zákona FISA [oddiel 6 písm. a) zákona RISAA]. Možné trvanie elektronického sledovania zahraničných mocností alebo ich zástupcov sa predĺžilo zo 120 dní na jeden rok [oddiel 6 písm. g) zákona RISAA].

[53] Oddiel 2 písm. d) zákona RISAA.

[54] Oddiel 3 písm. a) zákona RISAA.

[55] Oddiel 3 písm. b) zákona RISAA. Ak je to potrebné vzhľadom na naliehavé okolnosti, riaditeľ FBI môže rozhodnúť o výnimke z tohto ustanovenia, ktorú je potrebné oznámiť Kongresu.

[56] V záujme zrozumiteľnosti sa spresňuje, že tieto zmeny nemajú vplyv na postavenie a úlohu osobitných advokátov pred súdom DPRC, ako potvrdili USA na stretnutí zameranom na preskúmanie.

týkajúcich sa súkromia a občianskych slobôd alebo pomáhajú objasniť technologické otázky pri riešení konkrétneho návrhu vlády. Kým predtým sa v zákone FISA vyžadovalo, aby mali *amici* odborné znalosti v oblasti ochrany súkromia a občianskych slobôd, získavania spravodajských informácií, komunikačných technológií alebo iných relevantných oblastí, teraz sa v zásade vyžadujú odborné znalosti v oblasti ochrany súkromia/občianskych slobôd a získavania spravodajských informácií. Súd už mal možnosť určiť *amicus* v každom prípade, keď to považoval za vhodné, a bol povinný tak urobiť, ak sa zaoberal novým alebo významným výkladom zákona. V nadväznosti na opätovné schválenie sa od súdu FISC teraz vyžaduje, aby vždy, keď je požiadaný o schválenie certifikácií podľa oddielu 702 zákona FISA a sprievodných postupov (napr. postupov zacielenia), určil *amicus*, pokiaľ nezistí, že by to nebolo vhodné alebo by to pravdepodobne viedlo k zbytočnému zdržaniu[57]. Okrem toho môže súd teraz rozhodnúť o vymenovaní nielen jedného, ale aj viacerých *amici*. Takisto sa objasňuje, že informácie, ktoré majú *amici* poskytnúť, sa musia „obmedzovať na riešenie konkrétnych otázok určených súdom“, hoci oblasti, ku ktorým sa *amici* môžu vyjadriť, zostali široké (t. j. právne tvrdenia a informácie týkajúce sa ochrany súkromia a občianskych slobôd občanov a rezidentov Spojených štátov, získavania spravodajských informácií a komunikačných technológií alebo akejkoľvek inej relevantnej oblasti).

Napokon sa v oddiele 18 zákona RISAA zriaďuje „komisia pre reformu zákona FISA“, ktorá okrem iných zahŕňa členov Kongresu, predsedu rady PCLOB, hlavného zástupcu riaditeľa národnej spravodajskej služby a námestníka generálneho prokurátora a ďalších členov, ktorých má vymenovať Kongres[58], s cieľom odporučiť ďalšie reformy zákona FISA.

Komisia bude pozorne monitorovať ďalší vývoj v súvislosti s oddielom 702 zákona FISA, a to aj v kontexte činností dohľadu rady PCLOB (pozri ďalej), práce komisie pre reformu a nadchádzajúceho preskúmania zákona FISA po dvoch rokoch.

2.2.1.3. Činnosti sledovania v praxi: údaje a trendy

Z výročnej štatistickej správy úradu ODNI o transparentnosti využívania právomocí na sledovanie z dôvodu národnej bezpečnosti za kalendárny rok 2023 (uverejnenej v apríli 2024)[59] vyplýva, že počet cieľov podľa oddielu 702 zákona FISA sa zvýšil z 245 073 v kalendárnom roku 2022 na 268 590 v kalendárnom roku 2023. V správe sa vysvetľuje, že výkyvy v počte cieľov môžu súvisieť s rôznymi dôvodmi vrátane zmien operačných priorít, udalostí vo svete, technických spôsobilostí, správania cieľov a zmien v telekomunikačnom sektore. V správe sa ďalej uvádza, že podľa oddielu 402 zákona FISA (povolenie pre záznamníky zdrojov a cieľov elektronickej komunikácie) sa nezacielilo na žiadne osoby, ktoré nie sú občanmi ani rezidentmi USA (v porovnaní s 1 v roku 2021 a 0 v roku 2022), zatiaľ čo podľa oddielu 501 zákona FISA (prístup k obchodným záznamom bežných dopravcov, zariadení na prenájom vozidiel alebo zariadení poskytujúcich služby fyzického uskladnenia) bolo vydaných šesť príkazov (v porovnaní s 11 príkazmi v rokoch 2021 aj v roku 2022) týkajúcich sa šiestich cieľov (v porovnaní s 13 v roku 2021 a 11 v roku 2022), ktoré sa vzťahujú na 5 412 jedinečných identifikátorov (v porovnaní s 23 157 v roku 2021 a 55 431 v roku 2022) používaných na oznamovanie informácií získaných na základe takýchto príkazov.

Vo výročnej správe ministerstva spravodlivosti pre Kongres o zákone o sledovaní v rámci zahraničného spravodajstva sa uvádza, že v kalendárnom roku 2023 bolo na súd FISC

[57] Oddiel 5 písm. b) zákona RISAA.
[58] V oddiele 18 sa výslovne vyžaduje zastúpenie z prostredia mimo Kongresu.
[59] https://www.dni.gov/files/CLPT/documents/2024_ASTR_for_CY2023.pdf.

podaných 327 návrhov na vykonanie elektronického sledovania a/alebo fyzických prehliadok priestorov na účely zahraničného spravodajstva podľa oddielu 105, resp. 302 zákona FISA[60]. Celkový počet osôb, ktoré boli predmetom sledovania, sa pohyboval od 500 do 999. Pokiaľ ide o príkazy na vydanie informácií z dôvodu národnej bezpečnosti (National Security Letters – NSL), v správe sa uvádza, že bolo vydaných 10 115 žiadostí (s výnimkou žiadostí týkajúcich sa len informácií o účastníkoch) o informácie o osobách, ktoré nie sú občanmi ani rezidentmi USA, v ktorých sa požadujú informácie týkajúce sa 3 033 rôznych osôb, ktoré nie sú občanmi ani rezidentmi USA[61].

Viaceré spoločnosti, ktoré osvedčili svoje dodržiavanie zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA (napr. Google, Meta), využívajú možnosť zverejniť správy o transparentnosti, v ktorých informujú o počte žiadostí podľa zákona FISA a žiadostí NSL, ktoré dostali počas daného vykazovaného obdobia. V čase vypracovania tejto správy ešte nebola k dispozícii štatistika o žiadostiach podľa zákona FISA od júla 2023. Spoločnosť Google napr. uviedla, že od júla do decembra 2023 dostala 500 až 999 žiadostí NSL týkajúcich sa 2 000 až 2 499 účtov[62]. Spoločnosť Meta uviedla, že v rovnakom vykazovanom období dostala 0 až 499 žiadostí NSL týkajúcich sa 500 až 999 účtov[63]. Tieto počty boli v posledných rokoch pomerne stabilné. V záujme ďalšieho zvýšenia transparentnosti niektoré spoločnosti (napr. Google) aktívne zverejňujú žiadosti NSL, ktoré dostali, po uplynutí platnosti obmedzení týkajúcich sa zverejňovania informácií[64].

2.2.1.4. Vývoj v ďalších oblastiach

Pri príprave preskúmania niekoľko mimovládnych organizácií vznieslo otázky o nových formách získavania údajov spravodajskými agentúrami USA prostredníctvom nákupu údajov od komerčných subjektov, najmä od obchodníkov s údajmi. Vysvetlili, že hoci sa údaje získané týmto spôsobom musia stále spracúvať v súlade s ďalšími požiadavkami, napríklad podľa vykonávacieho nariadenia č. 12333[65], takéto získavanie sa uskutočňuje mimo rámca zákona FISA a vykonávacieho nariadenia č. 14086.

V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že akýkoľvek druh dobrovoľného zdieľania údajov s tretími stranami podlieha niekoľkým podrobným podmienkam rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA. Po prvé organizácia, ktorá osvedčila svoje dodržiavanie zásad, nemôže poskytnúť údaje tretej strane (ktorá nekoná ako zástupca/sprostredkovateľ) bez toho, aby dotknutým osobám poskytla oznámenie a možnosť voľby[66]. Po druhé v súlade so zásadou zodpovednosti za následné prenosy sa následné prenosy môžu uskutočniť len 1. na obmedzené

[60] https://www.justice.gov/nsd/media/1350236/dl?inline.

[61] Tieto údaje zostali v porovnaní s predchádzajúcim vykazovaným rokom (2022) do veľkej miery stabilné. Pre porovnanie, v roku 2022 bolo na súd FISC podaných 317 konečných návrhov na vykonanie elektronického sledovania a/alebo fyzických prehliadok priestorov na účely zahraničného spravodajstva. Celkový počet osôb, ktoré boli predmetom príkazov na elektronické sledovanie, sa pohyboval v rozmedzí od 0 do 499. FBI v roku 2022 predložil 9 103 žiadostí o informácie týkajúcich sa osôb, ktoré nie sú občanmi ani rezidentmi USA (s výnimkou žiadostí týkajúcich sa len informácií o účastníkoch). Zdroj: https://irp.fas.org/agency/doj/fisa/2022rept.pdf.

[62] https://transparencyreport.google.com/user-data/us-national-security.

[63] https://transparency.meta.com/reports/government-data-requests/country/US/.

[64] https://transparencyreport.google.com/user-data/us-national-security.

[65] Pozri napríklad oddiel 2.4 vykonávacieho nariadenia č. 12333 o metódach získavania údajov.

[66] Pozri odôvodnenie 40 rozhodnutia o primeranosti.

a konkrétne účely; 2. na základe zmluvy medzi organizáciou zapojenou do rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA a treťou stranou a 3. iba v prípade, že v danej zmluve sa od tretej strany vyžaduje poskytovanie rovnakej úrovne ochrany, ako je ochrana zaručená zásadami[67].

Okrem toho, ako sa diskutovalo aj na stretnutí zameranom na preskúmanie, komisia FTC prijala opatrenia na presadzovanie práva voči obchodníkom s údajmi, ktorí predávajú citlivé údaje o spotrebiteľoch. Napríklad vo veci proti spoločnosti X-Mode a jej nástupcovi, spoločnosti Outlogic, komisia FTC prijala 9. januára 2024 príkaz, ktorým sa spoločnosti zakazuje predávať geolokalizačné údaje tretím stranám, ako aj nariaďuje vymazať údaje, ktoré používala a zdieľala nezákonne. Vyšetrovaním vedeným komisiou FTC sa okrem iného zistilo, že spoločnosť v plnej miere neinformovala fyzické osoby o používaní a predaji ich geolokalizačných údajov, nezaviedla opatrenia, ktoré by fyzickým osobám umožnili odmietnuť sledovanie, povolila používanie údajov na potenciálne diskriminačné účely a neobmedzila používanie takýchto informácií tretími stranami[68]. Komisia očakáva, že komisia FTC prijme rovnaký prístup, ak by údaje v rozpore s uvedenými ustanoveniami zdieľali spoločnosti, ktoré osvedčili svoje dodržiavanie zásad podľa rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA.

A napokon treba spomenúť, že úrad ODNI v máji 2024 vydal politický rámec pre spravodajské služby týkajúci sa komerčne dostupných informácií[69]. V tomto rámci sa stanovuje niekoľko zásad a požiadaviek, ktoré by spravodajské agentúry mali dodržiavať, keď získavajú a používajú informácie v rámci obchodnej transakcie, a to aj s cieľom minimalizovať riziká v oblasti ochrany súkromia a občianskych slobôd.

2.2.2. Nezávislý dohľad

Činnosti spravodajských agentúr USA podliehajú dohľadu rôznych orgánov vrátane úradníkov pre ochranu súkromia a občianskych slobôd, generálnych inšpektorov, Kongresu a rady PCLOB. Vo vykonávacom nariadení č. 14086 sa konkrétne vyžaduje, aby každá spravodajská agentúra mala vyšších úradníkov v oblasti práva, dohľadu a dodržiavania predpisov s cieľom zabezpečiť dodržiavanie platných právnych predpisov USA. Túto funkciu dohľadu plnia úradníci s pridelenou úlohou v oblasti dodržiavania predpisov, ako aj úradníci pre ochranu súkromia a občianskych slobôd a generálni inšpektori[70]. Musia vykonávať pravidelný dohľad nad činnosťami signálového spravodajstva a zabezpečiť nápravu akéhokoľvek nedodržania predpisov. Spravodajské agentúry musia takýmto úradníkom poskytnúť prístup ku všetkým

[67] Pozri odôvodnenie 38 rozhodnutia o primeranosti.

[68] https://www.ftc.gov/news-events/news/press-releases/2024/01/ftc-order-prohibits-data-broker-x-mode-social-outlogic-selling-sensitive-location-data.

[69] https://www.dni.gov/files/ODNI/documents/CAI/Commercially-Available-Information-Framework-May2024.pdf. Spravodajské agentúry sú povinné dodržiavať tento rámec od augusta 2024.

[70] Každá spravodajská agentúra má generálneho inšpektora, ktorý je zo zákona nezávislý a zodpovedný za vykonávanie auditov a vyšetrovaní v súvislosti s programami a operáciami vykonávanými príslušnou agentúrou na účely národnej bezpečnosti. Majú prístup ku všetkým materiálom (vrátane utajovaných), v prípade potreby aj prostredníctvom výzvy, a môžu prijímať výpovede svedkov. Generálni inšpektori oznamujú prípady podozrenia z porušenia predpisov na účely trestného stíhania a predkladajú riaditeľom agentúr odporúčania na nápravné opatrenia. Hoci ich odporúčania sú nezáväzné, ich správy vrátane správ o následných opatreniach (alebo ich neexistencii) sa vo všeobecnosti zverejňujú a posielajú Kongresu. Pozri v tejto súvislosti poznámku pod čiarou č. 136 rozhodnutia o primeranosti týkajúcu sa úlohy generálneho inšpektora.

relevantným informáciám, aby mohli vykonávať svoje funkcie dohľadu, a nesmú prijímať žiadne opatrenia, ktoré by bránili ich činnostiam dohľadu alebo ich neprimerane ovplyvňovali.

Na stretnutí zameranom na preskúmanie sa zúčastnil generálny poradca Úradu generálneho inšpektora pre spravodajské služby v rámci úradu ODNI, ktorý má rozsiahlu právomoc nad všetkými spravodajskými službami a je oprávnený vyšetrovať sťažnosti alebo informácie týkajúce sa obvinení z nezákonného konania alebo zo zneužitia právomoci. Potvrdil, že Úrad generálneho inšpektora pre spravodajské služby v rámci svojich činností dohľadu systematicky overuje dodržiavanie vykonávacieho nariadenia č. 14086. Poukázal aj na nedávne činnosti dohľadu iných generálnych inšpektorov spravodajských služieb, ktoré sú podrobne opísané v pravidelných správach. Napríklad generálny inšpektor agentúry NSA vo svojej polročnej správe Kongresu za obdobie od apríla do septembra 2023[71] informoval o hodnotení rámca vnútornej kontroly NSA pre rozhodnutia a žiadosti týkajúce sa zacielenia. V správe sa dospelo k záveru, že tento rámec riadne funguje a zabezpečuje súlad so zákonmi, smernicami a s politikami, ktorými sa chránia občianske slobody a súkromie. V tej istej správe sa spomína aj vyšetrovanie, ktorým sa odhalilo zneužitie nástroja signálového spravodajstva na neoprávnené účely zamestnancom NSA.

Podľa vykonávacieho nariadenia č. 14086 je rada PCLOB[72] poverená osobitnými funkciami dohľadu[73]. Predseda rady PCLOB a jej traja členovia sa zúčastnili na stretnutí zameranom na preskúmanie a informovali, že PCLOB poskytla spravodajským agentúram poradenstvo o ich návrhoch politík a postupov na implementáciu vykonávacieho nariadenia č. 14086 v apríli 2023 a že sa s nimi konzultovalo o vymenovaní sudcov a osobitných advokátov Súdu pre preskúmanie dodržiavania ochrany údajov (Data Protection Review Court – ďalej len „DPRC“). Rada PCLOB začala realizovať aj projekt dohľadu s cieľom 1. preskúmať vykonávanie aktualizovaných politík a postupov, ktoré prijali spravodajské agentúry v záujme zabezpečenia svojho súladu s vykonávacím nariadením; a 2. vykonať každoročné preskúmanie fungovania nového mechanizmu nápravy (pozri ďalej)[74]. Členovia rady PCLOB potvrdili, že rada plánuje vykonať obe preskúmania v blízkej budúcnosti. Pokiaľ ide o nápravu, vysvetlili, že vzhľadom na to, že neboli predložené žiadne sťažnosti, sa preskúmanie rady PCLOB zameria na politiky a postupy zavedené na zriadenie mechanizmu.

Pokiaľ ide o ďalšie činnosti dohľadu, rada PCLOB vydala 28. septembra 2023 správu o oddiele 702 zákona FISA[75]. Táto správa nadväzuje na predchádzajúcu správu z roku 2014 a obsahuje aktualizované faktické a právne informácie o fungovaní programov sledovania podľa oddielu 702 zákona FISA. Správa obsahuje aj odporúčania týkajúce sa dodržiavania

[71] https://oig.nsa.gov/reports/Article/3609957/semiannual-report-to-congress-1-april-2023-to-30-september-2023/.

[72] Rada PCLOB je nezávislým orgánom povereným úlohami v oblasti politík boja proti terorizmu a ich vykonávania s ohľadom na ochranu súkromia a občianskych slobôd. Má prístup ku všetkým relevantným informáciám (vrátane utajovaných) a môže viesť vypočúvania a prijímať výpovede svedkov. Môže vydávať odporúčania orgánom presadzovania práva a spravodajským agentúram a pravidelne podáva správy Kongresu a prezidentovi. Jej správy sa zverejňujú v čo najväčšom možnom rozsahu.

[73] https://documents.pclob.gov/prod/Documents/EventsAndPress/834a1977-f420-4b2a-ae93-8a522b2c7c74/Trans-Atlantic%20Data%20Privacy%20Framework%20EO%20press%20release%20(FINAL)%20-%20Completed%20508 %20-%2010202022.pdf.

[74] https://www.pclob.gov/OversightProjects/Details/1115.

[75] https://documents.pclob.gov/prod/Documents/OversightReport/8ca320e5-01d3-4d6a-8106-3384aad6ff31/2023 %20PCLOB%20702 %20Report%20-%20Nov%2017 %202023 %20-%201446.pdf.

uplatniteľných požiadaviek spravodajskými agentúrami a návrhy pre Kongres na ďalšie posilnenie viacerých aspektov oddielu 702 zákona FISA v súvislosti s jeho opätovným schválením (vrátane kodifikácie legitímnych cieľov pre činnosti sledovania uvedené vo vykonávacom nariadení č. 14086).[76] Počas stretnutia zameraného na preskúmanie rada PCLOB informovala, že čoskoro očakáva doručenie odpovedí od spravodajských agentúr o vykonávaní jej odporúčaní, ktoré využije pri príprave budúcej správy o následných opatreniach. Medzi ďalšie prebiehajúce projekty dohľadu patrí projekt zameraný na boj proti domácemu terorizmu a jeho vplyv na ochranu súkromia a občianske slobody a na získavanie údajov z otvorených zdrojov alebo komerčne dostupných údajov zo strany FBI[77].

Mimovládne organizácie, s ktorými sa viedli konzultácie v rámci preskúmania, napokon vyjadrili obavu, že funkčné obdobie niekoľkých členov rady PCLOB sa v blízkej budúcnosti skončí, čo by potenciálne mohlo viesť k strate uznášaniaschopnosti rady PCLOB. Konkrétne sa skončilo funkčné obdobie predsedníčky a obdobie, počas ktorého môže pôsobiť vo funkcii nadsluhujúceho funkcionára, sa skončí v januári 2025, zatiaľ čo ďalšie miesto je voľné a tretie sa uvoľní takisto v januári budúceho roka. Členovia rady PCLOB počas stretnutia zameraného na preskúmanie vysvetlili, že neočakávajú, že PCLOB stratí uznášaniaschopnosť, keďže už bola predložená nominácia na miesto, ktoré je v súčasnosti voľné (a čaká sa na potvrdenie Senátu)[78]. Ďalej zdôraznili, že aj keby rada PCLOB nebola uznášaniaschopná, neovplyvnilo by to jej schopnosť pokračovať vo vykonávaní projektov dohľadu. Vzhľadom na významnú úlohu rady PCLOB pri preskúmaní implementácie vykonávacieho nariadenia č. 14086 však Komisia bude stav voľných miest a nominácií/vymenovaní v budúcnosti pozorne sledovať.

2.2.3. Náprava

Vykonávacím nariadením č. 14086, ktoré bolo doplnené nariadením generálneho prokurátora, sa zaviedol nový mechanizmus nápravy na vybavovanie a riešenie kvalifikovaných sťažností fyzických osôb týkajúcich sa činností signálového spravodajstva USA[79]. Každá fyzická osoba v EÚ je oprávnená podať mechanizmu nápravy sťažnosť týkajúcu sa údajného porušenia právnych predpisov USA upravujúcich činnosti signálového spravodajstva (napr. vykonávacieho nariadenia č. 14086, oddielu 702 zákona FISA, vykonávacieho nariadenia č. 12333) v súvislosti s osobnými údajmi prenesenými do USA, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú jej záujmy v oblasti ochrany súkromia a občianskych slobôd. Fyzické osoby môžu predložiť sťažnosť úradu pre ochranu osobných údajov v členskom štáte EÚ, ktorý ju postúpi prostredníctvom sekretariátu Európskeho výboru pre ochranu údajov mechanizmu nápravy. Mechanizmus sa skladá z dvoch úrovní, a to prvotného vyšetrovania sťažností vykonávaného úradníkom pre ochranu občianskych slobôd úradu ODNI a možnosti odvolať sa proti rozhodnutiu úradníka pre ochranu občianskych slobôd na nezávislom súde DPRC. Po ukončení preskúmania úradníkom pre ochranu občianskych slobôd úradu ODNI alebo Súdom pre preskúmanie dodržiavania ochrany údajov sa fyzické osoby informujú prostredníctvom vnútroštátneho orgánu, že „preskúmaním sa buď nezistilo žiadne z predmetných porušení, alebo úradník pre ochranu občianskych slobôd úradu ODNI/súdu DPRC vydal rozhodnutie

[76] Komisia konštatuje, že niektoré z týchto odporúčaní boli zapracované do zákona RISAA, a to vrátane odporúčania týkajúceho sa získavania spravodajských informácií na základe zmienky alebo odporúčania o posilnení úlohy expertov súdu FISC (*amici*).
[77] https://www.pclob.gov/OversightProjects.
[78] https://documents.pclob.gov/prod/Documents/EventsAndPress/deb9cd13-12af-4250-998e-a520a2419a6b/PCLOB%20nominee%20press%20release%206-13-24.pdf.
[79] Odôvodnenia 176 – 194 rozhodnutia o primeranosti.

vyžadujúce primeranú nápravu“. Rozhodnutia úradníka pre ochranu občianskych slobôd úradu ODNI a súdu DPRC sú pre spravodajské agentúry záväzné.

Od prijatia rozhodnutia o primeranosti boli prijaté ďalšie kroky na zabezpečenie plnej funkčnosti mechanizmu nápravy.

Pokiaľ ide o zriadenie súdu DPRC, 14. novembra 2023 bolo na súd vymenovaných osem sudcov [t. j. o dvoch sudcov viac, ako je minimálny počet požadovaný podľa vykonávacieho nariadenia č. 14086, doplneného nariadeniami generálneho prokurátora v hlave 28 časti 201. 3 písm. a) kódexu federálnych právnych predpisov Spojených štátov amerických][80]. Vymenovaní boli na základe kritérií stanovených vo vykonávacom nariadení č. 14086 a v súlade s postupmi, ktoré sú v ňom stanovené, a po konzultáciách okrem iných aj s radou PCLOB[81]. Sú medzi nimi bývalí sudcovia federálneho okresného súdu a odvolacieho súdu, bývalý generálny prokurátor USA a bývalý člen rady PCLOB. V súlade s požiadavkou stanovenou vo vykonávacom nariadení má najmenej polovica sudcov predchádzajúcu prax v súdnictve. Okrem toho boli v apríli 2024 vymenovaní dvaja osobitní advokáti – príslušníci právnického povolania s odbornými skúsenosťami v oblasti ochrany súkromia aj národnej bezpečnosti –, aby pred súdom DPRC zastupovali záujmy fyzických osôb. Na stretnutí zameranom na preskúmanie sa potvrdilo, že všetci sudcovia a osobitní advokáti majú najvyššiu bezpečnostnú previerku, a preto môžu mať pri plnení svojich úloh pre súd DPRC prístup k utajovaným skutočnostiam. Súd DPRC takisto uverejnil sériu často kladených otázok, v ktorých poskytuje ďalšie informácie o svojich úlohách, nezávislosti a fungovaní[82].

Pokiaľ ide o vybavovanie sťažností, úrad ODNI prijal 6. decembra 2022 smernicu č. 126 o spravodajských službách, v ktorej sa podrobne upravujú (stanovením lehôt, zriadením bezpečného elektronického registra a komunikačných kanálov, požiadavkou, aby úradník pre ochranu občianskych slobôd a zložky spravodajských služieb spolupracovali s radou PCLOB na každoročnom preskúmaní mechanizmu nápravy atď.) rôzne aspekty postupu vyšetrovania a rozhodovania o sťažnostiach[83]. Táto smernica je uplatniteľná vo všetkých spravodajských službách USA a dopĺňajú ju ďalšie interné postupy prijaté jednotlivými spravodajskými agentúrami, ktoré sa týkajú ich spolupráce s úradníkom pre ochranu občianskych slobôd úradu ODNI pri vybavovaní sťažností (napr. vytvorenie zabezpečeného registra na výmenu sťažností a zodpovedajúcich dokumentov a zabezpečenú komunikáciu medzi relevantnými agentúrami). Súd DPRC vydá v nadchádzajúcich mesiacoch aj podrobnejšie pravidlá týkajúce sa vybavovania sťažností a iných procesných aspektov.

V Európskej únii a v Spojených štátoch bolo prijatých niekoľko dodatočných opatrení s cieľom poskytnúť informácie širokej verejnosti, ako aj uľahčiť predkladanie a vybavovanie sťažností. Opatrenia zahŕňajú prijatie informačnej poznámky EDPB o novom mechanizme nápravy[84], vzoru formulára sťažnosti (ktorý majú dať všetky orgány pre ochranu osobných údajov preložiť

[80] https://www.justice.gov/opa/pr/attorney-general-merrick-b-garland-announces-judges-data-protection-review-court.
[81] Oddiel 3 písm. d) bod (A) vykonávacieho nariadenia č. 14086.
[82] https://www.justice.gov/opcl/dprc-resources.
[83] https://www.dni.gov/files/documents/ICD/ICD_126-Implementation-Procedures-for-SIGINT-Redress-Mechanism.pdf.
[84] https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/other-guidance/information-note-data-protection-framework-redress_sk.

do svojich národných jazykov a zverejniť)[85] a rokovacieho poriadku, ktorým sa riadi spolupráca medzi vnútroštátnymi dozornými orgánmi a sekretariátom EDPB[86]. Podobne úrad ODNI uverejnil často kladené otázky a informačný list o novom mechanizme nápravy a venoval sa činnostiam na zvyšovanie informovanosti verejnosti[87]

Okrem toho EDPB a príslušné orgány USA v uplynulom roku úzko spolupracovali na viacerých prevádzkových aspektoch. Konkrétne, ako sa potvrdilo na stretnutí zameranom na preskúmanie, zaviedli šifrovaný komunikačný kanál, aby vnútroštátne orgány v EÚ mohli odosielať sťažnosti sekretariátu Európskeho výboru pre ochranu údajov, sekretariát Európskeho výboru pre ochranu údajov ich mohol odosielať úradníkovi pre ochranu občianskych slobôd úradu ODNI, ako aj Úradu ministerstva spravodlivosti pre ochranu súkromia a občianskych slobôd (OPCL), a na odosielanie sťažností medzi úradníkom pre ochranu občianskych slobôd úradu ODNI a inými orgánmi na strane USA (napr. súdom DPRC). Okrem toho úradník pre ochranu občianskych slobôd úradu ODNI vysvetlil, že boli zavedené ďalšie interné postupy spolupráce pre jednotlivé spravodajské agentúry s úradníkom pre ochranu občianskych slobôd úradu ODNI, pokiaľ ide o vybavovanie sťažností.

Napokon Úrad pre ochranu súkromia a občianskych slobôd, ktorý poskytuje administratívnu podporu súdu DPRC, takisto informoval, že súd DPRC funguje v rámci svojho vlastného osobitného rozpočtového riadku a má k dispozícii potrebné vybavenie na vykonávanie svojich úloh vrátane zabezpečených počítačov a notebookov, telefónov atď. Okrem toho, ako sa vyžaduje vo vykonávacom nariadení č. 14086, ministerstvo obchodu prijalo potrebné opatrenia, a to aj zriadením šifrovaného komunikačného kanála s úradníkom pre ochranu občianskych slobôd úradu ODNI, s cieľom viesť záznamy o všetkých prijatých kvalifikovaných sťažnostiach. Ministerstvo obchodu bude pravidelne komunikovať s úradníkom pre ochranu občianskych slobôd úradu ODNI v súvislosti s tým, či boli informácie týkajúce sa sťažnosti fyzickej osoby odtajnené. Ak boli informácie odtajnené, ministerstvo obchodu to oznámi dotknutej fyzickej osobe, aby mohla získať prístup k týmto informáciám.

Do stretnutia zameraného na preskúmanie dozorné orgány EÚ nedostali žiadne sťažnosti, preto nový mechanizmus nápravy ešte nebol využitý.

3. ZÁVER

Na základe informácií získaných počas tohto prvého preskúmania Komisia dospela k záveru, že orgány USA zaviedli potrebné štruktúry a postupy na zabezpečenie účinného fungovania rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA. V tejto súvislosti Komisia veľmi oceňuje vysokú úroveň spolupráce s orgánmi USA pri vykonávaní preskúmania.

Zatiaľ čo sa toto prvé preskúmanie prirodzene zameriavalo na overenie toho, či sú zavedené všetky základné prvky rámca, skúsenosti s praktickým uplatňovaním záruk vzťahujúcich sa na spracúvanie údajov spoločnosťami, ktoré osvedčili svoje dodržiavanie zásad, ako aj na prístup

[85] https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/other-guidance/template-complaint-form-us-office-director-national_sk.
[86] https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/other-guidance/rules-procedure-data-protection-framework-redress_sk.
[87] https://www.dni.gov/files/CLPT/documents/Fact_Sheets/The_Role_of_the_ODNI_CLPO_FAQs.pdf a https://www.dni.gov/files/CLPT/documents/Fact_Sheets/Data_Privacy_Framework.pdf.

orgánov verejnej moci k údajom sú po jedinom roku uplatňovania nevyhnutne obmedzené. Komisia bude preto v nasledujúcich mesiacoch a rokoch pozorne monitorovať príslušný vývoj, pričom osobitnú pozornosť bude venovať 1. nadchádzajúcim správam rady PCLOB o vykonávaní vykonávacieho nariadenia č. 14086 a fungovaní mechanizmu nápravy prostredníctvom signálového spravodajstva, najmä súdu DPRC; 2. prípadným ďalším zmenám oddielu 702 zákona FISA a 3. nominácii a vymenovaniu členov rady PCLOB s cieľom obsadiť budúce voľné miesta.

S cieľom zabezpečiť nepretržité a účinné fungovanie Komisia okrem toho považuje za dôležité, aby:

- ako bolo oznámené na stretnutí zameranom na preskúmanie, ministerstvo obchodu plnohodnotnejšie využívalo rôzne nástroje poskytnuté v rámci pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA na monitorovanie dodržiavania zásad spoločnosťami a odhaľovanie nepravdivých tvrdení o ich zapojení,
- FTC by ďalej rozvíjala svoj aktívny prístup k vyšetrovaniu a presadzovaniu, pokiaľ ide o dodržiavanie zásad spoločnosťami, ktoré osvedčili svoje dodržiavanie zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, a
- ministerstvo obchodu, FTC a orgány EÚ na ochranu osobných údajov vypracovali spoločné usmerňovacie nástroje týkajúce sa kľúčových požiadaviek na základe zásad rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, napr. pokiaľ ide o údaje o ľudských zdrojoch a následné prenosy.

Vzhľadom na tento výsledok preskúmania, a ako sa uvádza v odôvodnení 211 rozhodnutia o primeranosti, Komisia považuje za vhodné vykonať ďalšie pravidelné preskúmanie po troch rokoch. To by malo umožniť získať viac skúseností s praktickým uplatňovaním rámca pre ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA a zohľadniť spomínaný budúci vývoj. Komisia bude preto v súlade s článkom 3 ods. 4 rozhodnutia o primeranosti konzultovať o intervale budúcich preskúmaní s Európskym výborom pre ochranu údajov a výborom zriadeným podľa článku 93 ods. 1 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.